

**Thurchisa
JOHN
Miziek Dungjûiin
Chongmaruoi**

Thurchisa John miziek dungjûiin Jisua hih kumtuonga Pathien Chong, “Munisi juong changa ei lâia a omsaipu hih ani,” ti mi min riet ani (1:14). Hi lekhabu lelé hin ati anghan, hi Thurchisa hih miziek anina, abitak chu aporepungei murdi'n Jisua hih Sanminringpu leikhâmsai Pathien Nâipasal, ani ti an iem theina rang le ma an iemna sika ringna an man theina ranga ani (20:31).

Kumtuonga Pathien Chong leh Jisua nina ânzom tie roi hi chongmaruoia ânlang suole chu hi lekhabu bul tienga ei mu Jisua hi Sanminringpu leikhâmsai, Pathien Nâipasal ani minlangna sininkhêl tamtak ngeia minlang ani. Mangei ha sininkhêl minlanga omin rilminthârna chongin ajûi sa. Hi muna hin chu mi senkhatin Jisua an iema, ama jûipungei an hong nitie ngei le senkhatin chu ama an doia, iem nuom mak ngei tiin a misîr ani. Abung 13-17 sûnga hin chu Jisua sûra a omni jâna a ruoisingei leh an intûp khomna roi le jêmdela a om rangtoa an kôma incherêlna chong le mohôkna chong a pêk ngei hah achuong ani. Abung mongna tieng ngeia hin chu Jisua sûra a om roi le a chungroi an jêkna roi ngei, an

jêmdelna roi le ânthoinôkna roi le ânthoinôk suonûka a ruoisingei kôm ânlarâna thurchi ngei hih misîrin aom ani.

Nupangnu ânre lâitaka an surnu thurchi (8:1-11) hi chu kuolkhum sunga dar ani, asik chu kuta miziek tamtak ngeia le chongmelet masa ngeia han an lei minchuong loi sika ani, senkhat nôkin chu mun danga an miziek minchuong ani.

John hin Khrista jâra kumtuong ringna manboipêk, Jisua chu lampui, chongtak le ringna ani, tia ama iem ngei kaiin atûn renga an man rang manboipêk lunghang a tho ani. Hi Thurchisa *John* miziek hih rathatienga adiktaka riet minthârna ei dôn theina rangin anîngtin ringnuna ei mang uol ngâi neinunngai, tui, vâipôl, vâr, belripu le a belringei, male graperang le amarangei mangin chong mi mintêk pe sika ani.

Asunga chongtângpuingei

Chongmaruoi 1:1-18

Baptispu John le Jisua ruoisi masa ngei 1:19-51

Jisua mipuingei ranga sintho 2:1—12:50

Sûn mongna tienga Jerusalem sunga le akôla

Jisua sintho 13:1—19:42

Pumapa inthoinôkna le ân lârnangei 20:1-31

Chongkhârna: Galilee rama ân lâr nôkna 21:1-25

Ringna chong

¹ Aputna taka han chong alei oma; ma chong ha Pathien kôm aoma, Chong ha ke Pathien ani.

² Aputna tak renga han chong hah Pathien kôm

ke aom ani. ³ Neinunngעי murdi Pathien sin riempet an nia, ama sin loi neinun inkhat luo omak. ⁴ Ma Chong ha ke ringna* bulpui ani, male ma ringna hah munisi ngei minvârpui ani. ⁵ Ma vâh han iĵing a êlminvâra, iĵing han lei khap thei mak.

⁶ Pathien'n a thangtheipu inkhat a juong tîra, a riming chu John ani, ⁷ ha mi han vâh thurchi mingei min riet ranga juong ani, ama sikin mitinin an iem theina rangin. ⁸ Ama hah vâh chu nimaka; vâh thurchi mingei min riet ranga juong ani. ⁹ Mahi vâh diktak chu ani; rammuola a juonga mingei murdi minvârpui hi.

¹⁰ Chong hah rammuola aoma, male Pathien'n Chong mangin rammuol ha sin khomsenla, rammuolin lei riet thei maka. ¹¹ A mingei nanâk kôm a juonga, aniatachu a mingeiin lei modôm mak ngei. ¹² Hankhoma ama modôm ngei kai le ama iem ngei chu Pathien nâi nina a pêk ngei zoi. ¹³ Ha mingei hah chu thisena inzir nimak ngeia, taksa nuomlama ânzir khom nimak ngeia, munisi ngei pa nuomlama ânzir khom ni uol mak ngei; Pathien ha kêng an Pa ani.

¹⁴ Hanchu, Chong hah munisi juong changin, moroina le chongtaka sipin ei lâia a juong om zoi. A roiinpuina ei mua, Pathien Nâikhât roiinpuina a man hah.

¹⁵ John'n a chungroi a misîra, ân ieka, Hi mi thurchi hih ki misîr ani, “Ku nûka juong rangpu

* **1:4** 1:4: Chong ha ke ringna bulpui ani; aninônchu Sina omngei ha chong leh inzomin ringna an dôn ani. **1:6** 1:6: Mat 3:1; Mk 1:4; Luk 3:1,2

hi keima nêka lien uol ani, kên zir mâna a lei om sai ani sikin,” a tia.

¹⁶ A lungkham satvurna akipin ei rêngin ei changa, moroina chung a moroi nôkna.

¹⁷ Pathien'n Balam chongpêk Moses a pêka, aniatachu moroina le chongtak chu Jisua Khrista sikin ahong om ani. ¹⁸ Tutên Pathien la mu mak ngeia. A Nâikhât vai, Pathien ân angpui le Pa tienga om ngêt han, a thurchi a min riet zoi.

Baptispu John chongbê

(Mat 3:1-12; Mk 1:1-8; Luk 3:1-18)

¹⁹ Jerusalema Juda rachamneipungei han, “John, hah tumo ani?” ti rekel rangin ochaingei le Levi richisuonpârngei an tîra. ²⁰ John'n ânthârtakin, “Messiah chu ni mu-ung” a lei tipe ngeia.

²¹ “Nônte, Tumo ni ni? Elijah mo ni ni?” tiin an rekela.

“Ni mu-ung,” tiin a thvon ngeia.

“Dêipu[†] mo ni ni?” tiin an rekela.

“Ni mu-ung,” tiin a thuona.

²² “Nônte tumo ni ni? mi hongtîr ngei chong kin mele theina rangin mi ril roh. Nu thurchi hi i angin mo ni ti?” an tia.

²³ John'n dêipu Isaiah chong mangin a thuona: “Keima hi ramchâra mi inkhat tânghâipu ha ki ni:

Pumapa lônna rang lampui mintûn roi!”

1:21 1:21: Bal 18:15,18; Mal 4:5 † **1:21** 1:21: dêipu ha: A juon lang ranga lei sabeipu inkhat ha male Messiah juong ranga lei phuong ha. **1:23** 1:23: Isa 40:3 (LXX)

²⁴ Ma thangtheipungei, Phariseengei hongfîr ngei han John an rekel nôka, ²⁵ hanchu‡ “Messiah ni ni noa, Elijah mo, Dêipu mo luo ni ni nônte ithomo mi na baptis ngâia?” tiin an rekela. ²⁶ John'n a thuona, “Keiman chu tui leh ka baptis'a, hannirese nin lâia hin nin riet loi mi inkhat ânding chiena. ²⁷ Ama hah ku nûka a juong rang ania, kei chu a kekokrûi sût rang luon inhoi mu-ung,” a tia.

²⁸ Mangei hah Bethany khuo nisuo tieng Jordan tuidung râla, John'n a baptisna ngâi muna atung ani.

Pathien Belrite

²⁹ Anangtûka chu John'n Jisua a kôm hongin a mua male, “En ta u, Pathien Belrite rammuol sietna pêl rangpu soh,” a tia. ³⁰ Hi mi chungroi hih ani, “Mi ku nûka a juong a oma, aniatachu keima nêka lien uol ani, keima kên zir mâna a omsai ani sikin, ki ti hah. ³¹ Tumo ani rang riet mu-ung, nikhomsenla, Israel mingei min riet rangin tuia baptis rangin ku juong ani.”

³² Male John'n hi thurchi hih a misîra: “Ratha hah invân renga juong chumin vasu angin a chung a juong chum ku mu. ³³ Atûntena keiman chu la riet thei mu-ung, nikhomrese tuia mi baptis ranga mi fîrpu Pathien'n, Ratha hah invân renga juong chumin mi inkhat chung a chuongin mini mûng na ta; ama hih Ratha Inthienga leh mi baptis rangpu ha ani.” ³⁴ John'n, “Ama hah ku

‡ **1:25** 1:25: hanchu, ma thangtheipungei, Phariseengeiin an hongfîr ngei hah; aninônchu Phariseengei hongfîra omngei ha; anni ngei.

mu zoi, Nangni ki ril, ama hah Pathien Nâipasal ani," a tia.

Jisua ruoisi masa ngei

³⁵ Anangtûka chu mahan John ha a ruoisi inik ngei lehan ânding nôka, ³⁶ Jisua lôn lâitak a mu lehan. "En ta u, Pathien Belrite soh!" a tia.

³⁷ Ma ruoisi inik ngei han a thurchi misîr an rieta Jisua leh an se kelena. ³⁸ Jisua ân heia, an hongjûi a mûn chu an kôm, "Khoimo nin rok?" a tipe ngeia.

Anni han, "Rabbi, khonmo no om ngâi," tiin an thuona. (Rabbi ti chu "Minchupu" tina ani.)

³⁹ Ama han, "Hong unglâ en roi," tiin a thuona. (ma zora ha chonûktieng dâr minli inring dôr ani.) Masuole chu an jûia a omna an mua, male mani sûna zora kai chu ama leh an mang minhek zoi.

⁴⁰ An lâia inkhat ha chu Andrew, Simon Peter lâibungpa ani. ⁴¹ Ama han a upa Simon a mu kelena a kôm, "Messiah hah kin mu zoi," a tia. (hi chongbâi aomtie chu "Khrista" tina ani.)

⁴² Hanchu ama'n Simon hah Jisua kôm a tuonga. Jisua'n Simon hah a lei ena, "Ni riming chu Simon, John nâipasal ni ni, hannirese Kephas, tiin nang koi an ti zoi," a tia. (Ma hih Peter tina leh munkhat ania, aomtie chu "lungpui" tina ani.)

Jisua'n Philip le Nathanael a koi ngei

⁴³ Anangtûka chu Jisua Galileea se rangin a masata, Philip a mua, "Ni jûi roh a tipea!"

⁴⁴ (Philip ha Andrew le Peter omna khopui Bethsaida mi ani.) ⁴⁵ Philip han Nathanael a mua

a kôm, “A thurchi Moses'n Balam lekhabua a lei miziek le dêipungei khomin an miziek Joseph nâipasal Nazareth Jisua hah kin mu zoi,” tiin a rila.

⁴⁶ Nathanael'n a kôm, “Nazareth taka neinun sa asuok thei mini?” tiin a rekela.

Philip'n a kôm, “Hongin la, en roh,” tiin a thuona.

⁴⁷ Jisua'n Nathanael a kôma hong a mua, a chungroi a misîra, “Ama hi Israel mi diktak; dikloina reng dôn loi ani!” a tia.

⁴⁸ Nathanael'n, “Kho angin mo mi ni riet?” tiin a rekela.

Jisua'n a kôm, “Philip'n nang a koi mân the-ichang kung nuoia no om lâihan nang ku mu zoi,” tiin a thuona.

⁴⁹ Nathanael'n a kôm, “Minchupu,” “Pathien Nâipasal ni ni! Israelngei Rêngpa ni ni!” tiin a thuona.

⁵⁰ Jisua'n a tia, “Theichang kung nuoia no om lâia nang ku mu kêng ani zoi nang ki ti sikin ni iem mini? Hi nêka neinun roiinpui uol ok la mûng ni tih!” a tipea. ⁵¹ Male Jisua'n an kôm, “Chongtak nangni ki ril: invân ajuon onga, Miriem Nâipasal chung a vântîrtonngei an juong chum le an kal, la mûng nin tih,” a tia.

2

Cana khopuia inneina

¹ Sûnnik suole chu Galilee ram sûnga Cana khopuia inneina aoma. Jisua nû khom mahan a oma, ² Jisua le a ruoisingei khom inneina han

an siel ngei sa. ³ Uain an hun khâiloi lehan, Jisua nû han a kôm, “Uain an insam zoi kêng hi,” a tia.

⁴ “Khoimo ko tho rang mi ni ril rang nâng mak,” Jisua'n, “Ko zora la tung mak.” tiin a thuona.

⁵ Jisua nû han tîrlâmngai kôm han, “Nangni a bê murdi tho roi,” tiin a ril ngeia.

⁶ Judangei rusûk minsâi balam an dôn anghan lung tui bêl uruk mahan aoma, an sika liter razakhat keng theina chit an ni. ⁷ Jisua'n tîrlâmngai kôm, “Tuibêl ngei han tui min sip roi,” a tia, anni ngei han an min sipmata, ⁸ male an kôm, “Atûn chu thâl ungla, moiruoipu kôm se pui roi,” tiin a ril ngeia. Ama kôm han tui ha an chôia, ⁹ maha uain ahong chang zoia, moiruoipu khom han a tem vika. Uain ha kho renga hong mini riet mak (aniatachu, tui thâla an mang, tîrlâmngaiin chu an rieta); masikin mâkpa hah a koia, ¹⁰ male a kôm, “Mitinin uain sa an sem baka, nûk tieng khuolmingeiin an buong suo nûkin chu uain sa bâkloi an sem ngâia. Aniatachu, nangman chu atûn tena uain sa na la sem banga!” a tîpea.

¹¹ Hi sininkhêl hih Jisua'n Galilee rama Cana khopuia motontaka a sin ani; mahan a roiinpui tie ân phuonga a ruoisingeiin ama an iem zoia.

¹² Masuole chu, Jisua le a nû, a lâibungngai, male a ruoisingei Capernaum tieng an sea, mahan môrkhat chu an om zoi.

Jisua Biekina a se

(Mat 21:12-13; Mk 11:15-17; Luk 19:45-46)

¹³ Judangei Kalkân Kût anâi zoia, masikin Jisua Jerusalema a sea. ¹⁴ Mahan Pathien Biekina serâtngêi, kêl le belringei khom, male pharvali juorngêi le sumthûngâingêi an dosângngêi kôla an insung a mua. ¹⁵ Masikin rûiruol a jêmna rang a sina, kêl, belringei le serâtngêi an reng rêngin Pathien Biekin renga a mojôk ngei heta; sumthûngâingêi an sumdârngêi khom a cheknôineka, an dosângngêi khom a nam melet pe ngeia, ¹⁶ male pharvali juorngêi kôm han chong a pêk ngeia, “Mangei hih hi mun renga hin chôipai roi! Ka Pa in hih sadâi munin sin khâi no roi!” a tia. ¹⁷ “O Pathien, ni in ranga kên pêkna hin, ku sûnga hin mei angin mi kâng ani,” tia ânziek ha a ruoisingei han an rietsuok nôk zoi.

¹⁸ Juda rachamneipungei han chongrekel leh a kôm an hong kîr nôka, “Hima anga tho rangin racham no dôn tiin i sininkhêl thôn mo, mi ni min mu rang?” an tia.

¹⁹ Jisua'n an kôm, “Hi Biekin hih set ungla, male sûnthumin sin minding nôk ki tih,” tiin a thuona.

²⁰ Hanchu Judangei han, “Hi Biekin sinna rangin kum sômminli leiruk anânga! Nangman sûnthumin ni sinminding nôk thei rang mo?” tiin an rekela.

²¹ Aniatachu Jisua'n biekin a ti hah ama takpum ke a tina ani. ²² Masikin thina renga ân thoinôkin chu, a ruoisingeiin hi thurchi hih

a lei misîr suozoi, ani ti an riet suoka, Pathien lekhabua chong le Jisua'n a lei ti sai ngei ha an iem zoi.

Jisua'n miriem nina a rietna

²³ Jisua Kalkân Kûta Jerusalema aom lâiin mi tamtakin a sininkhêl tho hah an mu sikin ama an iem zoia. ²⁴ Hannirese Jisua'n ha mi ngei hah a riet ngei let sikin an chung a taksôn zoi maka. ²⁵ Mangei mulungrîlнгеia han khoimo aom ama'n a riet var sikin tutên, mangei chun-groi hah an ril rang nâng mak.

3

Jisua le Nicodemus

¹ Hanchu Phariseengei pâl kêra mi inkhat a riming Nicodemus Judangei ruoipu aoma. ² Jân khat chu Jisua kôm a sea, a kôm, “Rabbi, Pathien juongtîr Minchupu ni ni ti kin riet. Pathien an chung a aom nônchu tutên nangma angin sininkhêlнгеi hih tho thei no ni ngei,” a tia.

³ Jisua'n, “Chongdiktak nang ki ril: tutu khom a suok nôk* nônchu Pathien Rêngram mu thei no ni ngei,” tiin a thuona.

⁴ Nicodemus'n a rekela, “Kho angin mo mi ulien a chang suo nûkin a suok nôk thei rang? A nû sûnga lûtin voinik suok thei no nih!” a tia.

⁵ Jisua'n, “Chongdiktak nang ki ril ani. Tukhom tui le Ratha'n a suok nôk nônchu Pathien Rêngram lût thei no nih. ⁶ Taksân ânzir kai chu taksa mi an nia, Ratha'n ânzir kai chu ratha mi

* **3:3** 3:3 nôk; aninônchu chungtieng renga.

an ni. ⁷ Nu suok nôk[†] rang kêng ki ti hih kamâm aom ti no roh. ⁸ Phâivuo hih anuomna ti-tieng asêma; arahang khom ni riet, aniatachu khotieng renga hong mo, khotieng mo ase rang riet mak che. Ma angdên hah ani, tukhom Ratha'n a suok nôk nônchu," a tipea.

⁹ Nicodemus'n, "Kho angin mo anitheï ranga?" tiin a thuona.

¹⁰ Jisua'n a kôm, "Israelngei lâia minchupu lien ni nia, hima roi hih ni riet minthâr theïloi mini? ¹¹ Chongdiktak nang ki ril: kin ti hih kin riet ania, kin mu hih kin ril ani; hannoma, kin thurchi misîr tutên pom nuom mak chei. ¹² Rammuola neinunngai chungroi ki misîr luo nin iem nônchu; i angin mo invân neinunngai chungroi ki misîr hin nin iem theï ranga? ¹³ Invân renga juong chumpu, Miriem Nâipasal tiloiin chu, tute invâna lei hong se sai la om mak ngei."‡

¹⁴ Moses'n ramchâra sumdâr murûl a târ anghan Miriem Nâipasal khom târin a om ngêt rang ani, ¹⁵ masika han tukhom ama iem kai chu kumtuong ringna an dôn theina rangin. ¹⁶ Pathien'n rammuol a lungkham tatak sikin a Nâipasal khât a pêka, masika han tukhom ama iem kai chu thi loia kumtuong ringna an dôn theina rangin. ¹⁷ Pathien'n rammuol theïloi mintum rangin a Nâipasal juongtîr maka, rammuol sanminring rangin kêng a juongtîr ani.

† **3:7** 3:7: nôk; aninônchu chungtieng renga. ‡ **3:13** 3:13: Chongtuon lâka mokhop ha archang 21 tena ânzompat thei. **3:14** 3:14: Tel 21:9

18 Tukhom Nâipasal a iem kai chu theiloi intumin om no ni ngeia, tukhom a iem loi ngei chu atûn renga theiloi changin an om zoi, Pathien Nâikhât an iem loi sikin. 19 Mahi theiloi intumna chu ani: vâh ha rammuola ajuonga, aniatachu, mingeiin avâr nêkin aĵing an midit uola, an sinthongei hah asaloi sikin. 20 Tukhom sin saloi tho ngei nâmin chu avâr an henga, avâra hong ngâi mak ngei; asaloi an thongei hah minlang an nuom loi sikin. 21 Aniatachu, adik sinpu ngeiin chu Pathien chongjômna sintho an ni ti avârin a minlang theina rangin avâra an hong ngâi.

Jisua le John

22 Masuole chu, Jisua hah a ruoisingei leh Judea ramhuola an sea, mahan môrkhat an lâia omin baptis a thoa. 23 John khomin Aenon, Salim khuo kôla han mi a baptis ngâia, ma muna han tui atam sikin. Mingei a kôm an sea, male ama'n a lei baptis ngei ngâia. 24 (Ma zora han John ha intângna ina la khum mak ngei.)

25 Hanchu John ruoisi senkhatngei le JudaŞ inkhat rusûk minsâina balam roia an inkhala. 26 Masikin John kôm an sea, "Minchupu, Jordan râi nisuo tienga no kôma om, a chungroi ni misîr ngâi hah na la riet mo? Asa, atûnhin, ama'n mi a baptis'a mi murdi ama tieng kêng an se suo zoi!" an tia.

3:24 3:24: Mat 14:3; Mk 6:17; Luk 3:19,20 § 3:25 3:25: Juda inkhat; miziek senkhat ngei an dôn chu Judangei senkhat.

²⁷ John'n a thuona, "Miriemin ite dôn mak me, Pathien'n a pêk ani nônchu. ²⁸ 'Keima hi Messiah ni mu-ung, aniatachu, a motona tîr ki ni' ti hih nangni ngei reng hi ki rietpuipu nin ni. ²⁹ Moi puma chu mâkpa hah ani; hannirese mâkpa mal, a kôla ândinga a he a rangâichaka, a rôl a rietin chu a râisân tatak ngâi. Ma angdên han ka râisâna mikhipin aom ani. ³⁰ Ama chu a hôn lal tetet ngêt rang ania, keima chu ko hôn tem tetet rang ani."

Invân renga Juongpu

³¹ Chung tieng renga juongpu chu mi murdi nêka ânchungtak ani. Pila inzir chu pilchung mi ani, pilchung roi a misîr ngâi, hannirese, invân renga juongpu chu mi murdi nêka an chungtak ani. ³² A mu le a riet ngei a misîra, hannoma, tutên a thurchi misîr pom mak ngei. ³³ Aniatachu, a thurchi misîr a pom kai chu Pathien chu mi diktak ani ti a nammindet ani. ³⁴ Pathien tîrpu'n chu Pathien chong a misîr ngâi, Pathien'n ama Ratha akipin a pêk sikin. ³⁵ Pa'n a Nâipasal a lungkham ngâia, neinunngai murdia a racham nuoia a dar let zoi. ³⁶ Tukhom Nâipasal a iem kaiin chu kumtuong ringna an dôn zoi; tukhom Nâipasal chongjômloi chu ringna dôn no ni ngeia, Pathien dûkmintongna nuoia kêng an om rang.

4

Jisua le Samari nupangnu

1 Phariseengei han John nêkin Jisua ruoisi atam uol, ama'n tui leh mi a baptis a min tam uol ti an riet zoia. 2 (Adikin, Jisua'n chu tute baptis maka; a ruoisingei vaiin ke mi an baptis ngâi ani.) 3 Masikin Jisua'n ha anga an ti hah a rietin chu Judea ram a mâka Galilee tieng a kîr nôka; 4 a se tieng Samaria ram palin a se rang anâng ani.

5 Samaria ram sûnga han khopui inkhat Sychar an ti han a hong tunga, Jacob'n a nâi Joseph mun a pêkna kôl hah ani. 6 Jacob tuikuong khom mahan aoma, Jisua'n a lam lônna a sôl sikin ha tuikuong kôla han ânsung raka, ma hah sûnchimripa ani.

7 Samaria nupang inkhat tuithâl rangin a hongga, male Jisua'n a kôm, "Tui nêk rang mi pêk roh," a tipea. 8 (A ruoisingei chu sâkruo rochôk rangin khopui sûnga an sea).

9 Nupangnu han a kôm, "Nangma Juda mi ni nia, keima Samaria nupang ki nia, kho-angin mo tui nêk rang mi ni zong hi?" (Judangei han khuri mo, khuriâi mo, Samaria mingeiin an mangna chu mang ngâi khâi mak ngei.)*

10 Hanchu Jisua'n a thuona, "Pathien nein-unpêk le buong rang mi pêk roh tipu hi ni riet nisenla chu, nangman keng a kôm zong na ta;

4:5 4:5: Aph 33:19; Jos 24:32 4:9 4:9: Ezra 4:1-5; Neh 4:1,2

* 4:9 4:9: Judangei han khuringei mo, khuriâingei mo, Samaria mingeiin an mangna chu mang ngâi khâi mak ngei; aninônchu Judangei ha Samaria mingei leh ite an tho rang om mak.

hanchu, ama'n ringna-tui nang a pêk rang ani," a tia.

¹¹ Nupangnu han a kôm, "Pu, tui thâlna laka ite dôn mak chea, tuikuong lak ânthûk zana. Khotieng mo ringna-tui na man rang?" ¹² Kin pu Jacob'n hi tuikuong hih mi pêka; ama le a nângei le a sâ vâi ngei murdi khom ma renga hih an lei nêk ngâi ani. Kin pu Jacob nêkin no roiinpui uol mo?"

¹³ Jisua'n a thuona, "Tutu khom hi tui nêk ngei chu an tui lân râl nôk a ta, ¹⁴ Hannirese, tukhom an kôma tui ke pêk rang a nêk ngei kai chu an tui inrâl nôk tet khâi no nih. Keiman tui ke pêk rang chu, an sûnga tuinâr hong chang a ta, tuinâr han ringna-tui le kumtuong ringna pêk atih," a tia.

¹⁵ Nupangnu han a kôm, "Pu, ma tui hah ni pêk roh! ku tui ân râl khâi lona rang le hi tena lâ tuithâl ko hong khâi lona rangin," a tia.

¹⁶ Jisua'n ha nu kôm han, "Sênla, no lômpa va koi inla, hong nôk roh," a tipea.

¹⁷ Nupangnu'n a kôm, "Lômpa la dôn mu-ung," tiin amanu han a thuona.

Jisua'n chong a melea, "Lômpa dôn mu-ung, ni ti hih, ni ti mindik ani. ¹⁸ Pasal rangnga in ne neipui zoia, male atûna no ompuipa khom hih no lômpa tatak nimak. Chongdiktak ni ni ril ani," a tia.

¹⁹ Nupangnu han a tia, "Pu, dêipu ni ni ti ki riet." ²⁰ "Kin Samari richibulngeiin chu hi tânga hin Pathien chubai an mûk ngâi, aniat-achu, nangni Judangeiin chu Jerusalema Pathien chubai kin mûk ngâi ani, nin ti ngâi."

²¹ Jisua'n, nupangnu kôm han a tipea, "Nupangnu, keima mi iem roh, hi tâng le Jerusalem ngêt ni loi khomin mingeiin Pa chubai an mûk zora la tung atih. ²² Nangni Samari mingeiin chu nin riet loi chubai nin mûk ngâi; aniatachu keini Judangeiin chu kin riet ke chubai kin mûk ngâi ani, sanminringna hih Judangei renga hong suok kêng ani sikin. ²³ Hannirese azora atung rang ani zoi, male atûn khom atung tir ani zoi, ma tikin chu Pathien chubaimûk ngeiin Ratha le Chongtakin Pa chubaimûk an tih, Pa'n ma anga mingei ha ama chubaimûk rangin a nuom ngâi ani. ²⁴ Pathien chu Ratha ania, ama chubai mûk ngeiin Ratha le chongtakin chubai an mûk rang ani," a tia.

²⁵ Nupangnu han a kôm, "Messiah la juong atih, ti ki riet, a juong tikin chu neinunngai murdi mi ril atih," a tia.

²⁶ Jisua'n a thuona, "Keima nang chongpuipa hih, ama hah ki ni," a tia.

²⁷ Ma lâitak han a ruoisingei an hong kêr nôka, nupang leh an chong an mua an kamâm sabaka. Aniatachu, tutên ha nu kôm han, "Imo no zong?" aninônchu ama kôm, "Ithomo nupang no chongpuia?" tiin khom ite rekel mak ngei.

²⁸ Hanchu nupangnu hah a tuibêl mâkrakin khopui sûnga a kêra, male mingei kôm, ²⁹ "Ki sin lei tho ngei murdi a ril thei let mi inkhat a oma, hong en ta u, Messiah ni thei ni mo?" a tia. ³⁰ Masikin khopui renga an hong a Jisua kôm an va se zoi.

³¹ Ma zoratak han ruoisingeiin, “Minchupu, sâk-sâk bak hi roh!” tiin an lei ngêna.

³² Nikhomsenla Jisua'n, “Nin riet loi bu nêk rang ko dôn,” tiin a thuona.

³³ Masikin ruoisingei han anni leh anni anin rekela, “Mîn bu an hong chôî pe mini?” an tia.

³⁴ Jisua'n an kôm, “Mi tîrpu lungdo sin le a sin zoi rang hi ku bu tuitak ani, a tipe ngeia.

³⁵ Nangnin chu, ‘Bu âtna rang tha minli ala om nin tia.’ Aniatachu nangni ki ril, loingei so en sabak ta u; atûn renga ât rangin bungei an min zoi! ³⁶ A âtpu'n chu rathaman a man ngâia, kumtuong ringna dêna om rangin amara a mintûp ngâi; masikin a lingpu le a âtpu an râisân ânruol theina rangin. ³⁷ ‘Mi inkhatin a linga, mi dangin a ât ngâi,’ ti hi adik ani. ³⁸ Nin sin loina muna nangni ki tîr; mi dangin an sina, an sin sai hah nin ât ani,” a tia.

³⁹ Nupangnu han, “Ki sin lei tho ngei murdi ni ril let,” tiin a thurchi a misîr pe ngei sikin Samari khopui mingei, mi tamtakin Jisua an iem zoi. ⁴⁰ Masikin, Samari mingei ha Jisua kôm an hong, an kôm om rangin an ngêna, male Jisua'n ha khopui han sûnnik a châm zoi.

⁴¹ Midang tamtakin khom a thurchi misîr sikin an iem sa zoia, ⁴² male anni ngei han nupangnu kôm, “Atûn chu mi ni misîr pe sika ni loiin keini lelên a thurchi misîr kin rieta, hi mi hih rammuol sanminringpu ani khet ti kin riet zoi,” an tia.

Jisua'n sorkâr ulien nâipasal a mindam

⁴³ Ma khopui han sùnnik a chàm suole chu a mâka Galilee rama a se zoi. ⁴⁴ Jisua'n ama rang nanâk ân tia, "Dêipungei chu an ram nanâka chu miritin om ngâi mak ngei," tiin. ⁴⁵ Galilee rama a tungin chu mipuingeiin an lei phâm tataka, Jerusalema Kalkân Kût han inchelin Jisua sintho ngei murdi ha an mu sikin.

⁴⁶ Hanchu, Jisua ha Galilee rama Cana khuoa tui uain a min changna han a hong nôka, sorkâr ulien inkhat a oma, a nâipasal Capernaum khuoa dam loiin a om ani. ⁴⁷ Jisua Judea ram renga Galilee rama a hong ti a riet lehan a kôm a sea, Capernaum khuoa sea, a nâipasal juong mindam rangin Jisua a ngêna, a nâipasal hah a thi vang zoi ani. ⁴⁸ Jisua'n an kôm, "Sininkhêngei le neinun kamâmomngei nin mu nôchhu tutên iem no tu nui," a tipe ngeia.

⁴⁹ Sorkâr ulien han, "Pu, ka nâipasal a thi mân ni juong pe roh," tiin a thuona.

⁵⁰ Jisua'n a kôm, "Se nôk ta roh, na nâipasal a dam zoi!" a tipea.

Ha mi han Jisua chongngei ha iem pumin a se zoi. ⁵¹ Hanchu a in a pan lâiin lampuia a firlâmngei leh annin tonga, "Na nâipasal a dam zoi!" an tipea.

⁵² Ama'n an kôm, a nâipasal lei dam zora tak hah a rekel ngeia, annin a kôm, "Mazan chonûktieng dârkhat inring han a mintun a lei mathân zoi," an tipea. ⁵³ Hanchu, a pa han Jisua'n a kôm, "Na nâipasal a dam zoi," a tipe

4:44 4:44: Mat 13:57; Mk 6:4; Luk 4:24 **4:45** 4:45: Joh 2:23

4:46 4:46: Joh 2:1-11

zora tak hah ani ti a riet zoi. Masikin ama le a inmingei anrêngin an iem zoi ani.

⁵⁴ Ma hah Jisua'n Judea ram renga Galilee rama a hong suo nûka a sininkhêl sin avoinikna ani.

5

Jisua'n dila mi a mindamna

¹ Masuole chu, Jisua Jerusalema Judah sakhuo tienga khohoi aom sikin a sea. ² Jerusalem Belri Mokot kôla han dîl* inkhat aoma, Hebrew chongin Bethzatha† an ti ngâi; ma dîl han bokrop rangnga aoma. ³ Ma bokropngei han damloi ngei loko tamtak an jâla mitcho ngei, kholra ngei le phalkhatthi ngei, tui singânsa zora an ngâka, ⁴ a kakâra dîl han vântîrton, a juonga, tui ha a juong chek ngâi. Ma tui singânsa zora han dila a lût masatak chu i-anga natna khomnirese an dam ngêt ngâi. ⁵ Mi inkhat kum sômthum leiriet damloi a oma. ⁶ Jisua'n a jâlin ava mua, male zora sôt tak renga damloia om ani ti a rieta; masikin a kôm, "Dam rang no jôt mo?" tiin a rekela.

⁷ Hanchu damloipu han, "Pu, tui singânsa zora dila mi juong thak rang lak dôn mu-ung; ke se khomin mîn, mîn khêl nôk ngâi," tiin a thuona.

⁸ Jisua'n a kôm, "Inthoi inla, na jâmpher louk inla, lôn ta roh," a tipea. ⁹ Ha mi han voikhatrengin a hong dam kelena; a jâmpher

* **5:2** 5:2: Belri mokot kôla dîl inkhat; aninônchu Belri dîl kôla mun inkhata. † **5:2** 5:2: Bethzatha; miziek senkhat ngei an dôn chu Bethesda.

chôiin a lôn phut kelen zoi. Ma nikhuo hah sabbathni ania, ¹⁰ masikin Juda rachamneipungeiin a dampu kôm han, “Avien hin sabbathni kêng ani, jâmppher chôia lôn hi ei balam nimak,” an tipea.

¹¹ Ama han an kôm, “Ni mindampu'n, ‘Na jâmppher louk inla, lôn ta roh’ mi ti kêng,” tiin a thuona.

¹² Anni ngei han, “Hi anga tho ranga nang rilpu hah tumo ani?” tiin an rekela.

¹³ Hannirese, ha a dampu han Jisua hah tumo ani riet mak, ha muna han mipui an tam sikin Jisua chu a rotpat zoi.

¹⁴ Chomol suole chu, Jisua'n ama hah Biekina a mua male a kôm, “Rangâi roh, na dam zoi ani; masikin nunsie tho nôk khâi no roh, nu chung a natna saloi uol hong tung nih,” a tia.

¹⁵ Masuole chu ha mi han Juda rachamneipungei kôm a mindampu chu Jisua ani ti ava ril ngeia. ¹⁶ Masikin sabbathni mi a mindam an ti sikin Jisua hah dûk an mintong zoi. ¹⁷ Jisua'n an kôm, “Ka Pa'n sin a tho tit ngâia, male kei khom sin ko tho ngêt rang ani,” tiin a thunon ngeia.

¹⁸ Ma anghan a ti sikin Juda rachamneipungeiin that rang an bôk uol nôk zoi; Sabbathni balam a siet ti vai niloiin, Pathien hah a Pa angin a bêa, ama khom Pathien leh ân-angin ân bê ti sika khom ani.

Nâipasal rachamneina

¹⁹ Masikin Jisua'n a thunon ngeia, “Chongdik tak nangni ki ril: Nâipasal athenin ite tho thei maka;

a Pa sintho a mu ngei kai vai ke a tho ngâi. Pa'n sin a tho kai ke Nâipasal khomin a tho ngâi ani. ²⁰ Pa'n Nâipasal a lungkhama male a tho murdi a min mu ngâi ani. Hi nêka neinun roiinpui a tho rang khom la min mûng atih, male nin rêngin nin la kamâm rang ani. ²¹ Pa'n mithi a kaithoia ringna a pêk ngei anghan, Nâipasal khomin a nuom kai chu a min ring ngâi. ²² Pa'n tute roijêk pe ngâi maka. Roijêk rangin Nâipasal kôm kêng rachamneina akipin a pêk zoia, ²³ masikin mi murdi'n Pa mirit an tho anghan Nâipasal khom mirit an tho theina rangin. Tukhom Nâipasal mirit tho loi kai chu Pa a tîrpu mirit tho loi ani.

²⁴ “Chongdik tak nangni ki ril: Tukhom ko chong rieta mi tîrpu iem kaiin chu kumtuong ringna an dôn zoi. Theiloï changin om mak ngeia, thina renga an jôka ringna han an lût zoi ani. ²⁵ Chongdik tak nangni ki ril: azora atung rang ani zoi, atûn khom atung tir zoi, male mithi ngeiin Pathien Nâipasal rôl riet an ta, a riet ngei kai chu hong ring an tih. ²⁶ Pa ha ringna nâr ani anghan, Nâipasal khom ringna nârin a sin ani. ²⁷ Male Miriem Nâipasal ani sikin a kôm roijêk rangin rachamneina a pêk ani. ²⁸ Ma hi kamâm no roi; azora atung rang ani zoi, ma tikin chu mithi ngeiin a rôl riet an ta, ²⁹ male an thânngai renga hôn thoi an ta: sin sa tho ngei chu ringna changin inthoi nôk an ta, sin saloi tho ngei chu theiloï changin inthoi nôk an tih.

Jisua rietpuipungei

³⁰ “Ke thena rachamneinân ite tho thei mu unga; Pathien'n ni ril lam anghan roi ke jêk ani, masikin ko roijêk chu adik ani. Keima ku nuom hi sin rangin bôk mu unga, mi tîrpu lungdo kêng sin rang ko bôk ani.

³¹ “Ku thurchi nanâk misîr rong, ku thurchi misîr ha adik tiin pom thei ni no ni. ³² Aniatachu ku thurchi mi aminrietpu chu mi dang ania, male ama'n ku thurchi a misîr hah adik ti ki riet. ³³ Nangnin John kôm thangtheipungei nin tîra, ama han chongtak ruthûlin chong nangni a lei rila. ³⁴ Munisi rietpuipu ko dôn ngêt rang ki ti nimaka; mahi sanminringa nin om theina ranga ki ti ani. ³⁵ John hah châti vârtak le ân-ângtak angin ani, male zora bongkit vai mang rang nin nuom ani anghan. ³⁶ Hannirese, rietpuipu ko dôn hi chu John minrietna chong nêkin a roiinpui uol: Khoimo ko tho, ma hah, Pa'n sintho ranga mi pêk ani, ki sintho ngêt hin Pa mi tîr ani ti ku thurchi a minriet ani. ³⁷ Male Pa mi tîrpu khom han a minriet zoi, nangnin chu khotik lâi khomin a rôl la riet ngâi mak chei, a mêl khom la mu mak chei, ³⁸ male a chong khom nin mulungrîlнгеia vong ngâi mak chei, a tîrpu hi nin iem loi sikin. ³⁹ Asûnga kumtuong ringna aom ti nin sabei sikin, Pathien Lekhabungei ha nin pore ngâi. Male Pathien Lekhabungei han ku thurchi an misîr ani! ⁴⁰ Hankhoma, ringna nin dôna rangin ko kôm hong jôt ngâi mak chei.

⁴¹ “Munisi minpâkna rok mu-ung. ⁴² Aniatachu kho anga miriem mo nin ni nangni ki riet, male

nin mulungrîngei han Pathien lungkhamna dôn mak chei ti ki riet. ⁴³ Ka pa rachamneina leh ku juong ani, hannirese mi modôm mak choia; nikhomrese, tumakhatin ama rachamin hong rese chu lei modôm nin tih. ⁴⁴ Pathien inkhat vai renga minpâkna man rang nuom mak choia, inkhat le inkhat inpâk inlôm kêng nin min luta; nônte, kho angin mo mi nin iem rang? ⁴⁵ Nikhomrese, keiman Pa makunga nangni doi ki tih tiin mindon no roi. Nangni doi rang chu mi inkhat aom, nin sabeipu Moses ha. ⁴⁶ Moses nin iem tatakin chu, kei khom mi nin iem rang ani; ama han ku chungroi kêng a miziek sikin. ⁴⁷ Aniatachu a miziek nin iem nônchu, kho angin mo ko chong nin iem thei ranga?" a tia.

6

Jisua'n mi isâng rangnga a vâina roi
(*Mat 14:13-21; Mk 6:30-44; Luk 9:10-17*)

¹ Masuole chu, Jisua Galilee dîl râl inkânin a se zoi. (Tiberias dîl khom an ti sa ngâi). ² Damloi ngei chung a sininkhêlgei an mu sikin loko tamtakin an jûia. ³ Jisua hah muola a kala male a ruoisingei leh an insunga. ⁴ Judangei Kalkân kût zora ha anâi zoia. ⁵ Jisua'n akôl akieng a hong ena, loko tamtakin ama tieng an hong pan a mua, masikin Philip kôm han, "Hi mingei sâk rang vâipôl khonmo ei rochôk rang?" a tia. ⁶ (Hi chong hi Philip minsina ranga a ti ani, adiktakin chu imo a tho rang lam ama'n a riet sai ani.)

⁷ Philip'n a kôm, “Mitinin achîn tete min chang ngei rang khomin sumdâr duli* razannik man vâipôlin luo hun no ni ngei,” tiin a thuona.

⁸ A ruoisingei adang inkhat, Simon Peter lâibungpa Andrew'n a tia, ⁹ “Barli vâipôl pêk rangnga le nga inik a dôn pasalte inkhat hi hin aom. Aniatachu hi dôra mingei sâk rangin chu hun no ni ngei,” a tia.

¹⁰ Jisua'n, “Mipuingei hah minsung roi,” tiin a ril ngeia. (Ma mun han durba tamtak aom.) Mipuingei ha an insung zoia; mi isâng rangnga dôr an ni. ¹¹ Jisua'n vâipôl hah a lâka, Pathien kôm râisânchong a rila, male mipui ânsungngai hah a sem pe ngeia; ma angdên han nga khom a sem nôka, an nuom do-dôr a sem pe ngeia. ¹² An khoptang suo nûkin a ruoisingei kôm, “Ite inpai riek loi rangin an sâk minieng; khom rûtvar roi,” a tipe ngeia. ¹³ Masikin barli vâipôl rangnga sâk ngei, an sâk minieng ha tabong sômleinik an la rût min sipa.

¹⁴ Ha mingei han Jisua sininkhêl sin hah an mûn chu, “Hi mi hih dêipu† tatak, rammuola juong rangpu ha ani khet!” an tia. ¹⁵ Anni ngei hah hongin, ama hah rangrâta sûrin rêng minchang rang an bôk ti Jisua'n a rieta; masikin athenin muola a se nôk zoi.

Jisua tui chungga a lôn
(Mat 14:22-33; Mk 6:45-52)

* **6:7** 6:7: sumdâr duli ngei: Sumdâr duli chu tângrama chuonsinpu sûnkhat rathaman ani (Mat 20:2 en roh.) † **6:14** 6:14: Dêipu ha: 1:21 en roh.

¹⁶ Kholoi ahong nin chu, Jisua ruoisingei hah dila an juong sea, ¹⁷ rukuonga an chuonga, dil râl Capernaum tieng an pana. Jân ahong ni tena khom Jisua hah an kôm la hong tung maka. ¹⁸ Hanchu phâivopui hong rângin ahong sêma male tuidâr ahôn soka. ¹⁹ Hanchu ruoisingei han kilometer rangnga mini, uruk mini an hong jâpin chu Jisua hah tui chungâ lônin rukuong tieng a hong panin an mua, an lei chia. ²⁰ Jisua'n an kôm, "Chi no roi, keima kêng ki ni!" a tipe ngeia. ²¹ Hanchu râisântakin rukuonga han an min chuonga, male rukuong leh an va pana, tângkôl hah harengan an tung kelen zoi.

Mingeiin Jisua an rok

²² Anangtûka chu dil râl kângkhat tiengâ mipui a omngei han rukuong inkhat vai mahan aom ti an rieta. Jisua chu a ruoisingei leh rukuonga chuong loiin, anni ngei ha mâkin anthenin an se ti an riet zoia. ²³ Pumapa'n râisânchong a ril suole lokongeiin vâipôl an sâkna mun kôla han rukuong dang ngei Tiberias renga an hong tunga. ²⁴ Mipuingeiin Jisua le a ruoisingei chu ha muna han om khâi mak ngei ti an rietin chu anni khom rukuonga chuongin Capernauma, Jisua rok rangin an se zoi.

Jisua ringna vâipôl

²⁵ Mipuingei han Jisua dil râla an hong mûn chu a kôm, "Minchupu, khotik han mo hi tieng râl no hong tung?" an tia.

²⁶ Jisua'n an kôm, "Chongdiktak nangni ki ril: sininkhêl ngei nin riet sika mi nin rok ni loiin,

vâipôl nin sâk man sika mi nin rok kêng, tiin a thuona. ²⁷ Vâipôl asiet nôk thei ngâi rangin sin no unglâ; manêkin chu kumtuong ringna vâipôl adier rangin sin roi. Hi vâipôl hih Miriem Nâipasalin nangni a pêk rang ani, Pathien, Pa, han ama sînthona a chungâ adar zoi sikin.”

²⁸ Masikin anni ngei han a kôm, “Pathien lungdo kin sin theina rangin imo kin tho rang?” tiin an rekela.

²⁹ Jisua'n a thuon ngeia, “Pathien'n khoimo sin ranga nangni a nuom chu a fîrpu iem hih ani,” a tia.

³⁰ Anni ngei han a kôm, “I sininkhêl mo ni sin rang, kin mua nang kin iem theina rangin? Imo no tho rang? ³¹ Kin richibulngei chu ramchâra han manna an sâk ngâia, Pathien lekhabu'n ati anghan, ‘Invân renga vâipôl sâk rang a pêk ngei,’ ” tiin chong an thuona.

³² Jisua'n an kôm, “Chongdiktak nangni ki ril,” “Moses'n vâipôl nangni a pêk hah invân renga nimaka;‡ Ka Pa'n kêng invân renga vâipôl diktak nangni a pêk. ³³ Pathien'n vâipôl nangni a pêk chu invân renga a juong chuma rammuol ranga a ringna pêkpu hih ani.”

³⁴ Anni ngeiin, “Pu, ma vâipôl hah mi pêk bang roh,” an tia.

³⁵ Jisua'n an kôm, “Keima hih ringna vâipôl ki ni.” “Tukhom ko kôma hong ngei chu an vonchâm no nia; tukhom keima mi iem ngei chu an tui inrâl khâi no ni. ³⁶ Atûn hin, nangni ki ril,

6:31 6:31: Jôk 16:4,15; Lap 78:24 ‡ **6:32** 6:32: Moses'n nangni pêk hah nimaka; aninônchu Nangni pêkpu ha Moses nimak.

mi nin mua aniatachu mi iem mak chei. ³⁷ Pa'n mi pêk ngei kai chu ko kôm hong an tih. Ko kôma hong kai chu tute rujûl tet noning, ³⁸ ku lungdo sin ranga invân renga juong ni mu unga, mi tîrpu lungdo sin ranga juong kêng ki ni. ³⁹ Ma hih mi tîrpu lungdo chu ani, mi pêk ngei murdi tute minmang loiin nikhuo nûktaka chu aringin kaithoi inlang, ti hih. ⁴⁰ Ka Pa'n a nuom tak chu tukhom Nâipasal mua a iem ngei murdi'n chu kumtuong ringna dôn senla ngei, keiman nikhuo nûktaka, manglei hah kaithoi ngei inlang ti hi ani," a tia.

⁴¹ "Invân renga vâipôl juong chum ki ni," a ti sikin mipuingei hah an chierlul zoi.

⁴² Masikin anni ngei han, "Hi mi hih Joseph nâipasal Jisua hah nimak mo? A nû le a pa khom ei rieta. Nônte, kho angin mo, invân renga juong chum ki ni a ti thei hi?" an tia.

⁴³ Jisua'n an kôm, "Nin thenin chier kekêng no roi. ⁴⁴ Pa mi tîrpu'n a kaikuoi nôntchu tute ko kôm hong thei no ni ngei; male keiman nikhuo nûktaka chu kaithoi ngei ki tih. ⁴⁵ Dêipungei lekhabua, 'Pathien'n mitin la minchu ngei atih,' tiin an miziek ani. Mitin Pa chong rieta ânchu ngei kai chu ko kôm an hong ngâi. ⁴⁶ Mahi tutên Pa an mu zoi ki tina nimaka; Pa kôm renga juongpu vaiin kêng Pa ha a mu ani. ⁴⁷ Chongdiktak nangni ki ril: tukhom a iem kai chu kumtuong ringna an dôn zoi. ⁴⁸ Keima hih ringna vâipôl ki ni. ⁴⁹ Nin richibulngeiin ramchâra manna hah an sâka chu an thi dên ani.

⁵⁰ Aniatachu, invân renga vâipôl juong chum hi chu tukhomin an sâka anîn chu thi khâi no ni ngei. ⁵¹ Keima hi vâipôl aring invân renga juong chum ki ni. Tukhomin hi vâipôl hih a sâkin chu kumtuongin ring tit atih. Vâipôl ke pêk rang chu ka taksa hi ani, rammuol ringna ranga ke pêk chu” a tia.

⁵² Masikin Judangei ha taksîn an inkhal phut zoia. “Kho angin mo hi miriempa hin a taksa ei sâk rangin mi pêk thei ranga?” tiin an rekela.

⁵³ Jisua'n an kôm, “Chongdiktak nangni ki ril: Miriem Nâipasal taksa hih nin sâk noa, a thisen khom nin buong nônychu nin thethenin ring thei no tunui. ⁵⁴ Tukhom ka taksa a sâka, ki thisen a buong kai chu kumtuong ringna an dôn zoi, male anni ngei ha keiman nikhuo nûktaka kaithoi ngei ki tih. ⁵⁵ Ka taksa hi bu diktak a nia; ki thisen hi buong ruo tak ani. ⁵⁶ Tukhom ka taksa sâka, ki thisen buong ngei kai chu keima ko kôm an om banga, male kei khom an kôm ko om bang ngâi. ⁵⁷ Pa aring han mi tîra, male Pa jâra ring ki ni sa. Ma angdên han ka taksa sâk ngei kai chu keima jârin ring an tih. ⁵⁸ Ma hih invân renga vâipôl juong chum chu ani; nin pilepungeiin vâipôl an sâka an thi nôk angha nimak. Tukhom hi vâipôl sâk ngei kai chu kumtuongin ringtit an ti.”

⁵⁹ Hi chong hih Jisua'n Capernaum synagog taka a minchu lâia a ti ani.

Kumtuong ringna chongnei

⁶⁰ A nûkjûi tamtak ngeiin hi chong hih an rietin chu, “Hi minchuna hih chong ngartak kêng ani. Tumo a rangâi thei ranga?” an tia.

⁶¹ Tutên ril loiin, a ruoisingei hah ma roia han an chier ani, ti Jisua'n a mulungrîlin a rieta, an kôm, "Hi roi sika hin nin mulung amin hoiloi mini? ⁶² Nônte, chongkhatin, Miriem Nâipasal hih motona a omna ngâia a kîr nôk nin mu tika kho angin mo nin tho rang? ⁶³ Ringna pêkpu chu Pathien Ratha ania; munisi ranak chu ite a mangna omak. Nin kôma ki misîr chongngei hih ringna pêkpu Pathien Ratha ani. ⁶⁴ Hannoma senkhat chu iem mak chei," a tia. (Jisua'n aphut renga tu ngei mo a iem loi rang le tu lelên mo a minsûr rang a riet chien sai ani.) ⁶⁵ Male a bôksa nôka, "Hi sika hin kêng, Pa'n a thop nônchu tute ko kôm hong thei no ni ngei ki ti ani."

⁶⁶ Masika han Jisua nûkjûi ngei mi tam-takin nûkkîr an thoa, ama jûi khâi mak ngei. ⁶⁷ Masikin Jisua'n ruoisi sômleinik ngei kôm, "Nangni khom rot rang nin jôt mo?" tiin a rekel ngeia.

⁶⁸ Simon Peter'n a kôm, "Pumapa, tu kôm mo kin rot ranga? Kumtuong ringna chongngei laka nangman no dôna. ⁶⁹ Male atûn chu kin iema, Pathien renga juong Mi Inthieng ni ni ti kin riet zoi," a tia.

⁷⁰ Jisua'n a kôm, "Nangni sômleinik ngei hih keiman nangni ka thang nimak mo? Hannoma nin lâia mi inkhat hih diabol kêng ani!" tiin chong a mele. ⁷¹ Ama han Judas, Simon Iscariot nâipasal chungroi a misîr ani. Judas hah ruoisi sômleinik ngei lâia mi nikhomsenla, ama a minsûr rang ani sikin.

7

Jisua le a lâibungngei

¹ Masuole chu, Jisua'n Galilee rama a chaia; Juda rachamneipungeiin that rang an bôk sikin Judea rama chu chai nuom khâi mak. ² Judangei Kâirêng khohoi zora anâi zoia, ³ masikin Jisua lâibungngei han a kôm, "Hi mun hih mâk inla, Judea rama se roh, masika han nu nûkjûi ngeiin ni sintho an mu theina rangin, an tia. ⁴ Ama riming inthang rang nuompu chu tutên a sintho thup ngâi mak. Hi neinunngai hih ni sin anînchu rammuol pumpuiin nu chungroi riet rese bah!" an tia. ⁵ (A lâibungngei luon ama iem mak ngei.)

⁶ Jisua'n an kôm, "Keima rangin chu azora diktak la tung mak. Zora pai hih nangni rangin chu adik ani. ⁷ Rammuolin nangni mumâk maka, aniatachu keima chu mi mumâk ngâi, a sintho ngei ha sa mak tiin ki ril ngâi sikin. ⁸ Khohoia nangni lei se roi, kei chu khohoia la se* thei no ning, ko zora diktak ala tung loi sikin," a tia. ⁹ Ma chong hah a ti suole khom ama chu Galilee rama a la om bang.

Jisua Kâirêng Khohoia ân chel

¹⁰ A lâibungngei khohoia an se suole chu Jisua khom a se sa; ânlangin chu se maka, inrûkin a se zoi. ¹¹ Juda rachamneipungeiin khohoia han ama an roka, "Khonmo aom?" tiin an rekel titira.

¹² Mipuungeiin a chungroia an inkereng chichiena; senkhatin, "Miriem sa kêng," an tia.

7:2 7:2: Och 23:34; Bal 16:13 * **7:8** 7:8: Kei chu se no ning; miziek senkhat ngei an dôn chu Kei chu la se no ning.

Adang ngeiin, “Nimak, ama kêng mingei lamnôk tieng a tuong ngâi,” an tia. ¹³ Hannirese Juda rachamneipungei an chi sikin tutên ânlangin chu a chungroi misîr ngam mak ngei. ¹⁴ Khohoi ha inang dôr an mang tena chu Jisua Biekina a sea mingei a minchu phut zoi. ¹⁵ Juda rachamneipungei han an kamâm sabaka, “Hi mi hi ânchuna boi tetin kho angin mo madôr a riet thei hi!” an tia.

¹⁶ Jisua'n a thuona, “Ki minchuna chong hih keima kata nimaka, aniatachu Pathien mi tîrpu renga juong kêng ani. ¹⁷ Tutu khom Pathien lungdo a sin nuom kai chu hi minchuna chong hih Pathien renga juong mo, aninônchu ka rachama ko chong mo riet an tih. ¹⁸ Tukhom ama rachama chongpu chu ama roinpuina man rang a pût ani. Hannirese, a tîrpu roiminpui rang a nuompu'n chu dikna a dôna, male ama sînga han dikloina reng omak. ¹⁹ Moses'n Balam nangni a pêk nimak mo? Hannirese Balam hah tutên jôm mak chei. Ithomo ni that rang nin bôk hi?” a tia.

²⁰ Mipuingei han, “Ramkhorî nang a sîr ngihi! Tumo nang that rang a bôk?” tiin lokongeiin an thuona.

²¹ Jisua'n an kôm, “Sininkhêl inkhat ko thoa, nin rêngin nin kamâm sabaka. ²² Moses'n nin nâipasalngei sertan rangin chong nangni a pêka (Moses'n a phut nimaka, nin richibulngei kêng an phut ani), masikin Sabbathnin pasalte ser nin tan ngâi ani. ²³ Moses Balam asiet lina rangin

Sabbathni khom pasalte sertan nin tho ngâi anînte, keiman Sabbathnia mi ki mindam phar sikin ithomo ku chung a nin takasi? ²⁴ Pêntienga ânlang rang vaiin roijêk mong unglâ, male adiktakin roijêk roi,” a tia.

Ama hih Messiah ani mo?

²⁵ Jerusalema mi senkhatin an tia, “Hi mi hih rachamneipungeiin that ranga an pût ha nimak mo? ²⁶ En ta u! Mipui rietin thurchi a misîra, male tutên rokôk mak ngei! Ama hih Messiah ani tiin rachamneipu ngeiin an riet tatak zoi mini? ²⁷ Aniatachu Messiah a juong tika chu kho renga mo a juong tutên riet no ni ngei. Hi mi hi chu a hongna ei rêngin ei riet-iem ani,” an tia.

²⁸ Jisua'n Biekina a minchu lâihan rôl inring-takin a tia, “Tumo ki ni le kho renga hong mo ki ni nin riet tatak mo zoi? Ka rachama juong ni mu-ung. Mi tîrpu chu mi diktak ani. Nangnin chu ama ha riet mak choia, ²⁹ aniatachu keiman chu ama ha ki rieta, a kôm renga juong le ama mi tîr ki ni sikin,” a tia. ³⁰ Hanchu ama hah sûr rang an pût zoia, aniatachu, azora ala tung loi sikin tutên an kut musum mak ngei. ³¹ Hannirese mipui lâia mi tamtakin chu ama an iem zoi, “Messiah a juong tika hi mi hin a sin nêka tam sininkhêl ngei sin thei ni mo?” an tia.

Jisua sûr rangin rungpungei an tîr

³² Phariseengeiin Jisua chungroia mipuingei an inkereng chichiena chong an rieta, masikin ochaisingei le Phariseengeiin Jisua sûr rangin

rungpungei an tîra. ³³ Jisua'n an kôm, “Chomolte nin kôm la om ka ta, masuole chu mi tîrpu kôm sêng ki tih, a tia. ³⁴ Nangnin mi rok nin ta, mi mu no tunui, ke sena ranga nin se thei loi sikin.”

³⁵ Juda rachamneipungei han anni nanâkin, “Ei mu thei loina rangin khotieng mo se rang a ti? Ei mingei omna Greek khopuilienngeia sea, male Greekngei juong minchu rang a ti mini? an tia. ³⁶ Nangnin mi rok nin ta mi mu no tunui, ke sena ranga hong thei no tunui, a ti hih khoimo a tina?” an tia.

Ringna-pêk tuidungngei

³⁷ Khohoi chîn rang ni le nikhuo lupuitak ni han Jisua ândinga, rôl inringtakin, “Tukhom a tui ân râl kai chu ko kôm hong senla ngeia, nêk rese ngei, male ³⁸ Pathien lekhabu'n ati anghan, tukhom mi iem kai chu a sêng renga ‘Ringna-pêk’ tuinârngei luong suok atih,”† a tipe ngeia. ³⁹ Mahi Jisua'n ama iem ngeiin Ratha an chang rang chungroi a misîrna ani. Ma zora han Ratha pêk la nimaka; Jisua ha roiinpuia kaithoi ala ni loi sikin.

Mingei lâia insenna

⁴⁰ Mingei lâia senkhatin ha chong hah an rietin chu, “Hi mi hih Dêipu‡ tatak kêng ani ngihi!” an tia.

7:37 7:37: Och 23:36 **7:38** 7:38: Ezek 47:1; Zak 14:8 † **7:38** 7:38: Archang 37-38 taka Jisua chongbâingei hi ma anghin melet thei ani: “Tukhom a tui inrâl ngei chu ko kôm hong senla ngeia male nêk rese ngei. 38Pathien lekhabu'n ati anghan, tukhom, mi iem kai chu an sêng renga ‘Ringna-pêk tuinârngei luong suok atih.’ ” ‡ **7:40** 7:40: Dêipu ha: 1:21 en roh.

⁴¹ Adangngeiin chu, “Ama hih Messiah kêng ani!” an tia.

Hannirese adangngeiin chu, “Messiah chu Galilee ram renga hong suok no nih! an tia.

⁴² Pathien lekhabu'n ati anghan Messiah chu Rêng David jáisuon renga nîng a ta, David omna khopui Bethlehema a suok rang ani,” an tia.

⁴³ Masikin Jisua sikin mipuingei lâia insenna aom zoia. ⁴⁴ Mi senkhatin sūr rang an bôka, aniatachu tutên a chung a kut musum mak ngei.

Juda Rachamneipungei iemloina

⁴⁵ Mi rungpingei ha an hong kîr nôka, Ochaisingei le Phariseengei han an kôm, “Ithomo nin hong tuong loi?” tiin an rekel ngeia.

⁴⁶ Mi rungpingei han an thuona, “Hip a anga thurchi misîr reng la om ngâi mak ngei!” tiin an thuona.

⁴⁷ Phariseengeiin an kôm, “Nangni khom huongin nin om sa mo ni zoi?” tiin an rekel ngeia. ⁴⁸ “Rachamneipungei le Phariseengei lâia mi inkhat luon ama an iem zoi ti nin riet mo?

⁴⁹ Hi mipuingei hih Moses Balam riet mak ngei, masikin Pathien khomâksâmna nuoia om kêng an ni!”

⁵⁰ Phariseengei lâia mi inkhat Nicodemus, motona Jisua intongpui ranga sêpu ha a oma. Ama'n midangngei kôm, ⁵¹ “Ei Balam dungjûiin chu tukhom a chongbâi suok ei riet mân le a sintho ei mu mân chu theiloi minchang thei ngâi mak me,” a tia.

52 “Asa,” anni ngei han a kôm, “Nang khom Galilee ram renga hong mo ni ni? Pathien Lekhabungei pore inla dêipu Galilee ram renga hong^S suok ngâi mak ti riet ni tih,” tiin an thuona.

8

Nupang inrê an sôr

[¹ Hanchu mitinin an ina an sea, aniatachu, Jisua chu Olive tânga a sea. ² Anangtûk jînga ân mânin Biekina a se nôka. Mipuingei murdi a kôm an hôn tûpa; ânsunga anni ngei ha a minchu ngei phut zoia. ³ Balam minchupungei le Phariseengei han nupangnu ân rê lâitaka an sôrnu hah an hong tuonga, male an rênga an moton han amanu hah an mindinga. ⁴ Jisua kôm, “Minchupu, hi nupangnu hih ân rê lâitaka kin sôr ani. ⁵ Ei Balamin Moses chongpêk angin chu hi nupangu hih lung leh deng that ngêt rang ani. Atûn hin, nangman kho angin mo ni ti?” an tia. ⁶ Ma hah ama min ôkna ranga an ti ani, demna an man theina rangin. Aniatachu Jisua ân kûna, a kutruol leh pil a mizieka. ⁷ Ma anga indingin chong an rekel anghan ânthoi lita, male an kôm, “Nin lâia nunsie tho loitakin motontaka lung leh amanu hah deng bak roi,” a tia. ⁸ Hanchu ân kûn nôka, a kutruol leh pil a miziek nôka. ⁹ A chong hah an rietin chu, a ulien dônin inkhat inkhatin, an rot riei zoia. Jisua hah athenin an

§ 7:52 7:52: dêipu reng hong suok ngâi mak; ti hi miziek inkhatin a dôn chu dêipu reng hong suok no ni. 8:5 8:5: Och 20:10; Bal 22:22-24

mâk raka, nupangnu hah ma muna a lân ding chien lehan. ¹⁰ Jisua hah a hôn dinga, nupangnu kôm han, “Khonmo an om suo zoi? Tutên theiloi nang mintum rang om khôi mak ngei na?” a tia.

¹¹ Amanu han a thuona, “Pu, tutên theiloi mi mintum mak ngei,” a tia.

Jisua'n a kôm, “Asa, nônchu, kei khom theiloi nang mintum uol mu-ung. Se roh, hannirese nunsie tho nôk khôi no roh,”] * a tia.

Jisua rammuol vâ

¹² Jisua'n Phariseengi kôm a chong nôka. “Keima hi rammuol vâ ki ni,” a tia. “Tukhom mi jûi murdi chu ringna vâ dôn an ta, ijînga lôn tet no ni ngei.”

¹³ Phariseengiin a kôm, “Atûn hin nu thurchi nanâk kêng ni misîr; nu thurchi misîr dik mak,” an tia.

¹⁴ “Nimak,” Jisua'n an kôm, “Ku thurchi nanâk misîr khom rong, ki misîr hih adik kêng. Keima chu kho renga mo ku juong le kho tieng mo ke se rang khom ki riet. Nangni chu kho renga mo ku juong aninônchu, kho tieng mo ke se rang riet mak chei. ¹⁵ Nangnin chu taksa balam angtakan roi nin tan ngâia; keiman chu tu roi te tan ngâi mu-ung. ¹⁶ Ke lei tanna khom om senla, ko roi tanna chu dik atih; asikchu ke theivaia om ni mu unga; Pa mi tîrpu ko kôm a om sikin. ¹⁷ Nin Balam lekhabua khom rietpuipu inik an inruola,

* **8:11** 8:11: Miziek tamtak ngei le tiena chongmeletngei chu hi archang (8:1-11) hih dôn mak ngei; adangngeiin Jon 21:24 suole an dôna; maha adangngeiin Luk 21:38 suole an dôna; miziek inkhatin chu Jon 7:36 suole maha a dôn ani. **8:13** 8:13: Joh 5:31

imo an ti tak chu adik, tiin miziekin aom ani.
¹⁸ Keiman ku thurchi nanâk ki misîra, male Pa mi tîrpu khomin ku thurchi a misîr sa ngâi,” a tia.

¹⁹ Anni ngei han, “Khomona Pa?” tiin ama an rekela.,

“Nangnin mi riet mak choia, ka Pa khom riet uol mak chei. Mi nin riet nisenla chu ka Pa khom riet nin ti zoi,” tiin Jisua'n a thupon ngeia.

²⁰ Jisua'n hi ngei murdi hih Biekina chôiruol dôngna an darna mun khâltan sûnga a minchu lâia a ti ani. Tutên ama hah sûr mak ngei azora ala tung loi sikin.

Ke sena ranga se thei no tunui

²¹ Jisua'n an kôm, “Ke sepat rang kêng ani zoi; nangnin mi rok nin ta chu, nin sietnangei han thîng nin tih. Ke sena ranga se thei no tunui,” a tia.

²² Masikin Juda rachamneipungeiin, “Ke sena ranga se thei no tunui a ti hih amananaâkin inthat rang a tina mini?” an tia.

²³ Jisua'n a thupon ngeia, “Nangni chu hi rammuola mi nin ni. Kei chu chung tieng renga juong ki ni. Nangni chu hi rammuol renga nin ni, hannirese kei chu hi rammuol renga ni muung. ²⁴ Masika han nin sietnangei han thîng nin tih, tiin nangni ki ril ani. Male ‘Keima hih tumo Ki ni’ mi nin iem nôncu nin sietnangei han thi lele nin tih,” a tia.

²⁵ Anni ngei han, “Tumo ni ni?” tiin an rekela.

Jisua'n, "Aphut† renga nangni ki ril ani. ²⁶ Nin chungroia hin misîr rang tamtak, nangni demna rang tamtak ko dôn. I-ih khomnirese, mi fîrpu chu mi diktak ani, ama renga ki riet kai ke rammuola ki ril ngâi ani."

²⁷ Jisua'n an kôm, Pa chungroi kêng a misîr ani ti riet thei mak ngeia. ²⁸ Masikin an kôm, "Miriem Nâipasal hih nin makhâi tika 'Ama hah Keima ki ni'; ti le keima ka rachamin ite tho mu unga, Pa'n mi minchu kai ke ki misîr ani tiin riet sa nin tih. ²⁹ Male mi fîrpu chu ko kôm a oma; ke thenin mi mâkrak maka, a lungdo ki sin bang ngâi sikin," a tia.

³⁰ Jisua'n thurchi a misîr ngei hah mi tamtakin an rieta, ama an iem zoi.

Chongtakin nangni min mojôk atih

³¹ Masikin Jisua'n ama iem Judangei kôm han, "Ki minchuna nin jômin chu ku ruoisi diktak ngei nin ni rang; ³² chongtak riet nin ta, chongtak han nangni mojôk atih," a tia.

³³ Anni ngei han, "Abraham richisuonpârngei kêng kin ni, tute suoka la om mak me. 'Suok renga nangni mojôk atih,' ni ti hih khi tina mini?" tiin an thuona.

³⁴ Jisua'n an kôm, "Chongdiktak nangni ki ril: tukhom nunsie tho chu nunsie suok ani. ³⁵ Suok chu insûngmi ni tit ngâi mak, aniatachu Nâipasal chu kumtuongin a om ngâi. ³⁶ Nâipasalin suok nangni a mojôk vaiin kêng nin jôk tatak rang.

† **8:25** 8:25: Aphut renga nangni ki ril ani; aninônchu Ithomo ma ngei murdi hi nin kôm ki ti? **8:33** 8:33: Mat 3:9; Luk 3:8

³⁷ Abraham richisuonpârngei nin ni ti ki riet. Hannoma nangnin ma that rangin nin pût ani, ki minchuna chong nin pom loi sikin. ³⁸ Keiman ki misîr hih ka Pa mi min mu ani, nangni khom nin pa ngei nangni an ril anghan nin misîr ngâi.”

³⁹ Anni ngei han, “Kin pa chu Abraham ani,” tiin an thuona.

Jisua'n an kôm, “Abraham nâi diktak ngei nin ni nisenla chu a lei tho ngâi anghan nin tho † rang ani,” tiin chong a mele ngeia. ⁴⁰ “Ki sin lei tho ngei murdi chu Pathien renga chongdik ki riet ngei nangni ril hih ani, aniatachu atûn hin ma that rangin nin pût chien ani. Abraham'n chu ma anghin tho ngâi mak! ⁴¹ Nangni chu nin pa ngei lei tho ngâi anghan nin tho ani,” a tia.

Anni ngei han, “Pathien vai kêng kin Pa dôn chu, keini hih a nâi diktak ngei kin ni,” tiin an thuona.

⁴² Jisua'n an kôm, “Pathien nin Pa ani tatakin chu, mi nin lungkham rang ania; Pathien renga juong ki ni sikin atûn hin nin lâia ko om ani. Keima rachama juong ni mu unga, ama tîr kêng ki ni, a tipe ngeia. ⁴³ Ithomo ki misîr hih nin riet thei tet loi? Ku thurchi misîr hih nin mulungrîla nin mindon loi sika ani. ⁴⁴ Nin pa Diabol nâingei nin ni, male nin pa lungdo jûi nin nuom ani. Ama chu aphut renga mi that ngâi ani, male chongdik tieng khom inchel ngâi mak, dikna reng a dôn loi sikin. Milak a tho tikin ama lungdoa a tho ani ngâi, milakpa ani sikin, milak

† **8:39** 8:39: Nin ni nisenla chu nin tho rang; miziek senkhat ngei an dôn chu Nin nîn chu tho.

ngei murdi pa khom ani sa. ⁴⁵ Hannirese keima chu chongtak kêng ki misîr ngâi, masika han nin iem ngâi loi ani. ⁴⁶ Nin lâia tumo sietna tienga theiloi mi min chang thei rang? Chongtak ki misîr khomin ithomo nin iem loi? ⁴⁷ Tukhom Pathien renga juong chu Pathien chong a pom ngâia. Nikhomrese nangni chu Pathien renga nin ni loi sikin, a chong khom nin rangâi loi ani.”

Jisua le Abraham

⁴⁸ Anni ngei han a kôm, “Nangma hih Samari mi male ramkhori no dôn kin ti hah dik mak mo?” tiin an rekela.

⁴⁹ Jisua'n an kôm, “Ramkhori dôn mu-ung. Ka Pa ki mirita, aniatachu, nangnin mi nin êsêl ani hi. ⁵⁰ Keima rang nanâk miritna rok ni mu unga. Aniatachu, a rokpu le ku ruthûla a jêkpu mi inkhat a om kêng. ⁵¹ Chongtak nangni ki ril ani: tukhom ko chong jômpu chu thi tet no nih.”

⁵² Anni ngei han a kôm, “Ramkhori no dôn khet tiin kin riet minthâr zoi! Abraham a thi zoia, dêipungei khom an thi suozoi, hannoma nangman chu ‘Ko chong jômpu chu thi tet no ni,’ ni tia, an tipe. ⁵³ Kin Pa Abraham nêkin ni lien uol mo? Ama khom a thi zoi; dêipungei khom an thi suozoi. A tutak hamo ani angin nêbê?” an tia.

⁵⁴ Jisua'n an kôm, “Keima nanâkin miritna a rok ninlang, ha miritna hah chu ite ni no ni. Kin Pathien nin ti, ka Pa hah mirita mi min ompu chu ani, tiin a thuona. ⁵⁵ Nangnin chu ama hah riet tet mak chei, keiman chu ki riet ani. Ama riet mu-ung ki tiin chu nangni angin milak ki ni

rang ani. Hannirese, ama ki rieta a chong khom ko jôm ngâi. ⁵⁶ Nin pa Abraham'n ku juong a mu rang sikin a râiasân oka, ma anghan a mu tataka, a râiasân sabak ani."

⁵⁷ Anni ngei han a kôm, "Kum sômrangnga luo la kâi mak che ngah, Abraham§ nu mu na?" an tia.

⁵⁸ Jisua'n an kôm, "Chongdik kêng nangni ki ril," tiin a thuan ngeia, "Abraham ân zir mân khom, 'Keima' chu ko om zoi."

⁵⁹ Hanchu a dêngna rang lung an rûta, hannirese Jisua ân thupa, Biekin renga a jôkpai zoi.

9

Jisua'n a suok renga mitcho pasal inkhat a mindam

¹ Jisua a lôn lâitakin, asuok renga mitcho pasal inkhat a mua. ² A ruoisingeiin a kôm, "Minchupu, hi mi hih tu sietna sika mitchoa ânzir mo? Ama sietna sika mo, a nulepangei sietnangei sika mo?" tiin an rekela.

³ Jisua'n an kôm, "Hi pa mitchona hih a sietnangei sika aninônchu a nulepangei sietnangei sika khom ni uol mak. Pathien sinthotheina ranakrât a chungu mu theia aomna ranga ani.

⁴ Sûn ani lâi hin, mi tîrpu sin ei tho rang ania; jân aĵing rang kêng ani zoi, ma tikin chu tutên sin tho thei khâi no ni ngei. ⁵ Rammuola ko om kâr chu rammuol minvârpu ki ni," a tia.

§ 8:57 8:57: Abraham nu mu na?; miziek senkhat ngei an dôn chu Abraham'n nang mu zoi mo? 9:5 9:5: Mat 5:14; Joh 8:12

⁶ Ma hah a ti suole chu, Jisua'n pil a michila, a michil leh han dielnâng a sinna; dielnâng hah a mit ngeia a pol pea, ⁷ male a kôm, "Sênla, Siloam ðila na mâi va phia roh," a tia. (Siloam riming aomtie chu "Tir" tina ani.) Ma anghan ha mi hah a sea, a mâi a va phia, a mit avârin a hong kîr nôk zoi ani.

⁸ Hanchu a bungmingei le a kutdo lâi a lei mu ngâi ngei han, "Hi mi hih ânsunga a kutdo ngâipu ha nimak mo?" an tia.

⁹ Mi senkhatin chu, "Hi mi hih ani," an tia, aniatachu adangngeiin chu, "Hi mi hih nimak; ânphuopui kêng ani," an tia.

Masikin amanânâkin, "Ha mi hah ki ni," a tia.

¹⁰ Anni ngei han, "Kho angin mo ni mit ahong vâv nôk?" tiin an rekela.

¹¹ Ama han, "Mi inkhat Jisua an ti pu han dielnâng a sina, ki mita a pola, male Siloam ðila sênla, na mâi va phia roh a tia. Ma anghan ke sea, ka mâi ka va phia suo renghan chu ku mu thei kelen ani," tiin a thvon ngeia.

¹² "Ama hah khonmo aom?" tiin an rekela.

Ama han, "Riet mu-ung" tiin a thvon ngeia.

Phariseengei mitchopa damna roi an sêu

¹³ Hanchu mitcho lei ni pu ha Phariseengei kôm an tuonga. ¹⁴ Jisua'n dielnâng a sina a mit jîng a mindam pe ni ha Sabbathni ani.

¹⁵ Phariseengeiin a mit hong vâv pe nôk chang ha an rekel nôka. Ama han, "Ki mita dielnâng a pola, ka mâi ka va phia male atûn chu ko hong mu thei zoi ani," tiin a ril ngeia.

¹⁶ Pharisee senkhatin chu, “Hi sin thopu hih Pathien renga juong ni thei no ni, Sabbathni Balam a jôm loi sikin,” an tia.

Senkhat nôkin chu, “Kho angin mo mi nunsien, hi anga sininkhêl ngei hih a sin thei ranga?” an tia. Male an lâia insenna aom zoi.

¹⁷ Masikin Phariseengeiin ha mi hah vêlkhat an rekel nôka, “Ki mitcho mi minvâr pe, ni tia, asa, nangman te kho angin mo ama chungroi hih ani ni ti?”

Ama han, “Dêipu ani,” tiin a thvon ngeia.

¹⁸ I-ih khomnirese Juda rachamneipungei han ha mi hah mitchôn ân zira, atûn chu a mu thei zoi ani ti iem thei mak ngei sikin a nulepangei an koia, ¹⁹ male an kôm, “Hi mi hih nin nâipasal mo? Asuok renga a mitcho nin ti pu ha mo ani hi; kho angin mo atûn hin a hong mu thei nôk hi?” tiin an rekel ngeia.

²⁰ A nulepangei han, “Hi mi hih kin nâipasal ani, asuok renga a mitcho ani ti khom kin riet. ²¹ Aniatachu kho angin mo a mit ahong vâr pe, le tumo a mindam pe chu riet mak me. Ama rekel roi; ulien kêng ani zoi, male amananâkin thvon rese!” ²² A nulepangei han Juda rachamneipungei an chi sikin ma anghan an ti ani. Tukhomin Jisua ha Messiah ani tiin an iema anîn chu Synagog renga notpai rang tiin an lei inruol sai ani. ²³ Masika han kêng a nulepangei, “Ulien ke ani zoi, ama rekel roi!” an tina ani.

²⁴ Mitchopa hah a voiniknân an koi nôka, male a kôm, “Pathien makunga chongdik ril rangin

chonginkhâm roh! Nang mindampu hah mi nunsie ani tiin kin riet zoi,” an tia.

²⁵ Ama han an kôm, “Mi nunsie ani mo niloi mo ite riet mu unga. Ki riet chu mitcho ki nia, atûn chu ku mu thei zoi,” tiin a thuon ngeia.

²⁶ Anni ngei han, “Khoimo nang a tho pe? Kho angin mo ni mitcho a mindam?” tiin an rekela.

²⁷ Ama han an kôm, “Michin khom nangni ki ril zoi. Ithomo a riet nin nuom nôka? Nangni khom a ruoisingei chang nin nuom mini?” tiin a thuon ngeia.

²⁸ Anni ngei han khomâk an sâma, “Nangma hih ama ruoisi ni ni, keini chu Moses ruoisingei kêng kin ni, an tia. ²⁹ Moses kôm Pathien a lei chong ti kin riet; i-ih khomnirse hi mi rang hih chu kho renga hong mo ani khom riet mak me!” an tia.

³⁰ Ha mi han, “Ma tak hah neinun kamâm aomna! Nangni chu kho renga mo ani khom riet mak chei, aniatachu ki mitjîng mi minvâr pe ani! tiin a thuona. ³¹ Pathien'n mi nunsiengei chong rangâi ngâi mak ti ei rieta; ama jâ ngei le a lungdo sin ngei chong chu a rangâi ngâi. ³² Rammuol insieng phut renga tutên mitcho saia suok a mit a minvâr pe ti la riet ngâi mak me. ³³ Hi mi hih Pathien renga juong ni no rese chu hi anga sin hih tho thei no nih.”

³⁴ Anni ngei han, “Nangma nunsie'a ânzir le hong lien hin mi minchu rang no bôk mo?” tiin an thuona. Male ama hah Synagog renga an notpai zoi.

Rathatienga mitchona

³⁵ Jisua'n ha mi hah notpai ani zoi, ti a rietin chu ava roka, a kôm, "Miriem Nâipasal hih ni iem mo?" tiin a rekela.

³⁶ Ama han, "Pu, tumo ani ni ril roh, ki iem theina rangin!" tiin a thuona.

³⁷ Jisua'n a kôm, "Ama hah nu mu sai kêng, male atûna nang chongpuipa hih ama hah ani," a tipea.

³⁸ Ha mi han, "Pumapa, ki iem!" a tia, male Jisua kebula khûk ân bila.

³⁹ Jisua'n, "Hi rammuola hin roijêk ranga juong ki ni, masikin mitcho ngei an mit a vârna rang le mitvâr ngei an mitchona rangin," a tia.

⁴⁰ Phariseengei senkhat a kôla om ngei han ma chong hah an rieta male a kôm, "Adiktakin keini khom hi mitcho kin ni sa ni tina nimak mo?" tiin an rekela.

⁴¹ Jisua'n an kôm, "Mitcho nin ni nisenla chu theiloina dôn no tu nui; hannirese kin mu thei nin ti sikin nin theiloina ala om bang ani." tiin a thvon ngei.

10

Belrihôlpu chongmintêk

¹ Jisua'n a tia, "Chongdik tak nangni ki ril: mi tukhom belrirukul kotbâia lût loia lam dang tienga kala lût chu inru le râtlâksong ani. ² Mi tukhom kotbâi tieng renga lût chu belrihôlpu ani. ³ Kotbâi ngâkpu han kotbâi a mo-ong pea; belringeiin a rôl an rieta, a belringei chu an riming chitin a koia, a ruoi ngei ngâi. ⁴ A kaisuo ngei suole chu ama moton ânsa pe ngeia, male

a rôl an riet sikin, belringeiin a nûk an jûi ngâi. ⁵ Midang chu tute jûi no ni ngei; a rôl an riet loi sikin, jûi nêkin tân pe pat an tih,” a tia.

⁶ Jisua'n hi chongmintêk hi a misîr pe ngeia, hannirese imo a tina riet mak ngei.

Jisua Belrihôlpu sa

⁷ Masikin Jisua'n a ti nôka, “Chongdiktak nangni ki ril: Keima hi belringei ranga kotbâi ki ni. ⁸ Ko motona lei juong ngei murdi chu inru ngei le râtlâksong ngei an nia, belringei khomin an chong rangâi ngâi mak ngei. ⁹ Keima hih kotbâi ki ni. Tukhom keima taka lût chu sanminringin om an tih; asûnga lût an ta, jôk an ta, sûlring man sâng an tih. ¹⁰ Inru chu muruk rang, that rang le sietminmang rang vaiin kêng an hong ngâi. Kei chu ringna nin dôna ranga ringna akipdira nin dôna ranga juong ki ni.

¹¹ “Keima hi belrihôlpu sa, a belringei ta ranga a ringna phal nuom ki ni. ¹² Inlo mi, belrihôlpu dikloi le belringei khom ata aniloi sikin, melang hong a mûn chu belringei a mâkraka male a tân pata; masikin melangin belringei a peta, chek a minchâinek ngâi. ¹³ Inlo mi han a tân pata asikchu ama hah inlo mi le belringei rangin lunghâng a dôn loi sikin. ¹⁴⁻¹⁵ Keima hi belrihôlpu sa ki ni. Pa'n mi riet anghan kei khom Pa ki rieta, ma-angdên han ke belringei chu ki rieta anni ngei khomin min riet ani. An ta ranga thi khom hih ku nuom ani. ¹⁶ Hi belrirukula la om loi belri dang khom ka la dôn sa. Mangei ha

khom la hongtuong sa ka ta, anni ngei han ke he rangâi an ta, male belri pâlkhat la hongni* an tih, belrihôlpu inkhat lehan.

¹⁷ “Man nôk ranga ki ringna pêk rang ku nuom sikin, Pa'n mi lungkham ngâi ani. ¹⁸ Tutên ki ringna hi mi lâk pe thei noni ngei. Keima rachamin kêng ke pêk rang ani. A pêk thei ki nia, male a lâk nôk thei khom ki ni. Mahi kêng tho rangin ka Pa'n chong mi pêk ani.”

¹⁹ Hi chongngei sika hin mipuingei lâia in-senna aom nôk zoi. ²⁰ Mi tamtakin, “Ramkhorisûr! Achâng kêng! Ithomo a chong nin rangâi pea?” an tia.

²¹ Aniatachu adangngeiin chu, “Ramkhorisûr chu ma anghin chong thei no nih! Kho angin mo ramkhorin mi mitcho amin vâp pe thei ranga?” an tia.

Jisua hih hengpaiin aom zoi

²² Ma zora hah phalbi lâi ania, Biekin ranga Inpêklet khohoi Jerusalema an mang lâitak ani.

²³ Jisua chu Solomon bokropa han a vân lôa a hôn lôa, ²⁴ mingei ha a kôla an hôn tûpa, “Idôr sôt mo mulung okchân mi ni dar rang? Anthârtakin mi ril roh: Messiah mo ni ni?” an tia.

²⁵ Jisua'n a thuona, “Nangni ki ril zoi duo, aniatachu mi iem mak chei. Ka Pa rachamneinân a sin ko tho hin ku ruthûlin nangni a min riet ania; ²⁶ hannirese iem no tunui, ke belringei nin ni loi sikin. ²⁷ Ke belringeiin chu ko rôl an riet ngâi; kei khomin ki riet ngei, male annin min jûi ngâi.

* **10:16** 10:16: hongni an ta; miziek senkhat ngei an dôn chu hong om an tih.

²⁸ An kôm kumtuong ringna ke pêk ngeia, male anni ngei hah thi tet khâi no ni ngei. Tutên keima renga mi sut thei no ni ngei. ²⁹ Anni ngei ni pêkpu ka Pa hah neinunngai murdi nêkin ânlal† uol ani, male tutên Pa donsûina renga mi sut thei no ni ngei. ³⁰ Pa le keima chu inkhat kin ni.”

³¹ Hanchu mingeiin ama dêngna rang lung an rût nôka. ³² Jisua'n an kôm, “Pa'n sin ranga mi pêk sin sa tamtak nin mitmua ki sin zoia, akhotak sika ha mo lung leh ni dêng rang nin bôkna reng hi?” a tia.

³³ Anni ngei han, “Sin sa sikin lung leh nang dêng rang nuom mak mea, aniatachu Pathien riming ni rilminsiet! sikin le miriem ni ni ngonga Pathien'n nêbê sikin ani,” tiin an thuona.

³⁴ Jisua'n a thuona, “Nin Balam lekhabu Pathien'n a tia, ‘pathienngai nin ni,’ tiin ânziek nimak mo. ³⁵ Ei riet anghan Pathien lekhabu ati kai chu tuonsôtin adik ngâi ania; male Pathien'n a chong a min tungna ngeia khom han pathienngai a ti ani. ³⁶ Keima rang chu Pa'n mi thanga rammuola mi juongtîr ani. Nônte, kho angin mo Pathien Nâipasal ki ni ki ti sika hin Pathien ni rilminsiet mi nin ti hi? ³⁷ Ka Pa'n sin ranga mi nuom neinunngai ha ki sin ani nôntchu mi iem no roi. ³⁸ Hannirese ki sin anîn chu keima mi nin iem no khomin, ki sinthongei luo hi iem roi bah, Pa keima kôm a om male keima Pa kôm ko om ti nin riet minthâr theina rangin,” a tia.

† **10:29** 10:29: Ka Pa'n ni pêk hih ânlal uol; miziek senkhat ngei an dôn chu Ka Pa, anni ngei ko kôm ni pêkpu, hih ânlal uol.

10:33 10:33: Och 24:16 **10:34** 10:34: Lap 82:6

³⁹ Jisua sêr rang an pût nôkrêka, aniatachu an kut renga a jôkpai pe ngeia.

⁴⁰ Hanchu Jisua hah Jordan Tuidung râla motona John'n mi a baptisna ngâi mun tieng han a sea, male mahan a om zoi. ⁴¹ Mi tamtak a kôm an hongga. "John'n ite sininkhêngei sin mak," aniatachu, "Hipa chungroi a lei misîr murdi chu adik ani," an tia. ⁴² Male mahan mi tamtakin ama an iem zoi.

11

Lazarus thi thurchi

¹ Mi inkhat a riming Lazarus, Bethany khopuia om hah damloiin a oma. Bethany hah Mary le a zuorpuinu Martha ngei omna khopui ani. ² (Hi Mary hih Pumapa kea mirimhoi buoka male a sam leh a ke hûi pe nu hah ani, damloia om Lazarus hah a nuchapa ani.) ³ A sarnungeiin Jisua kôm, "Pumapa, na malpa lungkham hih dam mak," tiin chong an muthuona.

⁴ Jisua'n maha a riet lehan, "Hi Lazarus natna hih thina rang nimaka; Pathien roiinpuina ranga ania, hi sika hin Pathien Nâipasal khom roiinpuiin ala om rang ani," a tia.

⁵ Jisua'n Martha le a zuorpuinu le Lazarus ngei hah a lungkham ngei tataka. ⁶ Hannoma damloi thurchi hah a riet suo nûkin a omna mun han sûnnik ala om nôka. ⁷ Hanchu a ruoisingei kôm, "Judea rama se nôk ei ti u zoi," a tia.

⁸ A ruoisingeiin a kôm, "Minchupu, nikhatni rengan mingeiin lung leh nang dêng rang an

tia, hannoma la se nôk rêk rang ni mintuo mini?" tiin an thuona.

⁹ Jisua'n a tia, "Sûnkhatin konta sômleunik aom nimak mo?" Masikin tukhomin sôn khovâra an lônin chu invâi ngâi mak ngeia, hi rammuol vâh hih an mu sikin. ¹⁰ Aniatachu, jân jînghamin an lônin chu an invâi ngâi, vâh an dôn loi sikin.

¹¹ Jisua'n hi chong hih a tia, hanchu a bôksa nôka, "Ei malpa Lazarus chu a in zoi, hannirese ama kaithoi rangin ke se rang ani," a tia.

¹² Ruoisingeiin, "Pumapa, a in anînchu, hong dam nôk atih zoi," tiin an thuona.

¹³ Jisua'n chu Lazarus a thi zoi a tina ani. aniatachu, annîn chu in ngâi balama a in mini tiin an bôka. ¹⁴ Masikin Jisua'n ânthârin a ril ngeia, "Lazarus a thi zoi, ¹⁵ hannirese a kôm ko om loi ha nangni rang sikin ka râiasân ani, nin iem theina rangin. Tho a kôm se ei tih u zoi."

¹⁶ Thomas (Ânhîr an ti) han a champui ruoisingei kôm, "Tho Minchupu kôm ei rêngin se sa ei ta, ama leh ei thi theina rangin!" a tia.

Jisua Inthoinôkna le Ringna

¹⁷ Jisua a hongtungin chu, Lazarus ha sôn minli moton han an phûm zoi ti a rieta. ¹⁸ Bethany hah Jerusalem renga kilometer inthum nêka nâi uol ani, ¹⁹ male Judangei mi tamtakin Mary le Martha ngei an nuchapa thi chungroia mathâi rangin an hong.

²⁰ Martha'n Jisua a hong ti a rietin chu ama intongpui rangin a jôka, aniatachu Mary chu insûnga a lei oma. ²¹ Martha'n Jisua kôm, "Pumapa, hin no om nisenla chu ku nuchapa hi

thi no nih! ²² Aniatachu atûn khom Pathien kôm no zong kai chu nang pêk a tih, ti ki riet,” a tia.

²³ Jisua'n a kôm, “Nu nuchapa inthoinôk atih,” tiin a rila.

²⁴ Amanu han, “Sûn nûktaka chu inthoi nôk a tih, ti ki riet,” tiin a thuona.

²⁵ Jisua'n amanu kôm han, “Keima hi inthoinôkna le ringna ki ni. Tukhom mi iem kai chu thi khomsenla ngei ring an tih; ²⁶ male tukhom a ringa keima mi iem chu thi tet no ni ngei. Ma hih ni iem mo?” a tia.

²⁷ Amanu han a kôm, “Ani, Pumapa!” ki iem. “Nangma hih Messiah, Pathien Nâipasal, rammuola juong rangpu ha ni ni ti ki iem tatak,” tiin a thuona.

Jisua a chap

²⁸ Martha'n hi chong hih a ti suole chu a zuorpuinu Mary a theia om hah inrûktên ava koia. “Minchupu hin a oma, nang a koi,” tiin a rila. ²⁹ Hi chong hih Mary a rietin chu innottakin ânthoia, ama leh intong rangin a sea. ³⁰ (Jisua ha khuo sûnga la hongtung maka. Martha leh an intongna muna han a la om.) ³¹ Insûnga Mary mathâi ranga ompui mipuingei han Mary innotin ânthoia, a jôk an mûn chu thâna chap rangin a se mini tiin an mindona, an jûi zoi.

³² Mary hah Jisua omna a hongtunga, ava mu renghan a ke bula an bokraka. “Pumapa,” hin, “no om nisenla chu ku nuchapa hi thi no nih!” a tia.

³³ Jisua'n Mary chap le a hong jûi mipuingei chap ha a mun chu asân a mulung a jûrpuia,

a rîl tieng ân nûkka. ³⁴ “Ama hah khonmo nin phûm?” tiin a rekel ngeia.

“Pumapa, hong inla hong en roh,” tiin an thuona.

³⁵ Jisua a chap zoi. ³⁶ Mipuingei han, “En ta u, idôrtaka a lungkham mini na!” an tia.

³⁷ Aniatachu senkhatin, “Mitchopa ha mitvârna a pêk nimak mo? Lazarus khom hi thi loiin a dar thei loi mini?” an tia.

Lazarus hih minringin aom

³⁸ Jisua ha arîl tieng ân nuk nôka, thâna a sea, thân khur ha ân pûk, lung leh alûtna hah an hîp ani. ³⁹ Jisua'n, “Lung hi thînpai roi!” tiin a dânde ngeia.

Martha, a thipa sarnu han, “Pumapa, a mirim asie rang kêng ani zoi, an phûmna sún minli piel ani zoi!” tiin a thuona.

⁴⁰ Jisua'n amanu kôm han, “Ni iemin chu Pathien roiinpuina mu ni tih, nang ki ti nimak mo?” a tia. ⁴¹ Lung hah an thînpai zoia. Jisua a tanga, “Pa, ko chong na rangâi sikin ka râiasân. ⁴² Ko chong na rangâi bang ngâi ti ki riet, hannirese mahi chu hi taka om mipuingei hin nangma mi ni tîr ki ni, ti an iem theina rangin nang ki ti ani.” ⁴³ Ma ha a ti suole chu, rôl inringtakin a koisama, “Lazarus hong jôk roh!” a tia. ⁴⁴ Ama hah a kutngei le kengei thân puonngeiin intuomchienin, a mâi khom puon leh intuomchienin a hong jôk zoia. Jisua'n an kôm, “Sût unglâ, male min se roi,” a tia.

Jisua that rangtie an mintuo
(*Mat 26:1-5; Mk 14:1,2; Luk 22:1,2*)

⁴⁵ Mi tamtak Mary hong pan ngei han, Jisua sintho hah an mua, male ama an iem kelen zoi. ⁴⁶ Aniatachu, mi senkhatin chu an kîr nôka, Phariseengei kôm Jisua sintho hah an va misîr pe ngeia. ⁴⁷ Masikin Phariseengei le ochaisingei, roijêkpungei leh an intonga, “Imo ei tho rang ani zoi? Hipa hin sininkhêl a sin ngei hih en ta u! ⁴⁸ Hima anghin ei min se bangin laka mitinin hong iem an ta, hanchu Roman rachamneipungei juong an ta, ei Biekin le ei jât le nam min juong sietminmang pe rang kêng!” an tia.

⁴⁹ An lâia mi inkhat, a riming Caiaphas hah, ma kuma Ochai Inlaltak han an kôm, “Nin mo babâka! ⁵⁰ Mi murdi thia, jât le nam pumpui ân mang nêkin chu mi inkhat thi hah asa uol ti nin riet loi mini?” a tia. ⁵¹ Adikin, chu ama thena mulungbôka a ti nimaka; ha kuma Ochai Inlaltak ani sikin Jisua hah Juda mipuingei ruthûla a thi rang hah a lei ril masa ani. ⁵² male anni rang vai niloiin, Pathien mi chekinchâia om ngei pâl khata a molom theina rangin khom ani sa.

⁵³ Hani renga chu Juda rachamneipungeiin Jisua an that rang chang an mintuo bang ani. ⁵⁴ Masikin Jisua khom ânlangin chu Judea rama lêng khâi maka, ramchâr kôla khopui inkhat a riming Ephraim an tia han a sea, a ruoisingei leh an va om zoi.

⁵⁵ Kalkân Kût anâi zoi sikin mi tamtakin ram sâng pumpui renga inthieng-inthâr rangin khohoi phâk mân Jerusalema an sea. ⁵⁶ Jisua an rok titira, Biekina an intûp lâiin inkhat le khat annin rekela, “Imo nin mindon? Khohoia hong

tatak no ni mo, a hong rang mo?" ⁵⁷ Ochaisingei le Phariseengeiin ama an sûr theina rangin tukhomin a omna an rietin chu an misîr ngêt rang ani tiin chong an pêk ngei zoi ani.

12

*Bethany taka Jisua sariiek polin aom
(Mat 26:6-13; Mk 14:3-9)*

¹ Kalkân kût rang sînruk motona Jisua chu thina renga a kaithoi Lazarus omna Bethany khuoa a sea. ² Ama rangin kholoibu nêk rang an mintuo pea, Martha hah bu-an, semin a san ngeia, Lazarus chu dosânga Jisua bukhalâi otpui ngei lâia inkhat ani. ³ Hanchu Mary'n nard sariiek mirimhoi man luttak liter in-ang a hong chôia, Jisua ke a buoka, a sam leh a ke a hûi pea. Ha sariiek mirimhoi han insûng pumpui asip zit zoi. ⁴ Jisua ruoisingei lâia inkhat Judas Iscariot, ama a minsûr rangpu han, ⁵ "Hi sariiek mirimhoi hih ithomo duli * razanthumin juorin male inrieng ngei kôm a pêk loi?" a tia. ⁶ Hi chong hih inrieng ngei rang lunghâng ân shak sika a ti nimaka, inru ani sika ani. Ha mi han sumkok a chôia asûnga sum hah ama rangin a lâk ngâi sikin ani.

⁷ Aniatachu, Jisua'n a kôm, "Rokôk no roh! a dôn hih phûma ko om nia rangin rê rese. ⁸ Inrieng ngei chu nin kôma om tit rang an ni, kei chu nin kôm om bang no ning," a tia.

12:3 12:3: Luk 7:37,38 * **12:5** 12:5: sumdâr duli ngei: 6:7 en roh. **12:8** 12:8: Bal 15:11

Lazarus that rangtie an mintuo

⁹ Mi tamtakin Bethany khuoa Jisua a om ti an rietin chu Jisua mu rangin le Lazarus Jisua'n thina renga a kaithoi nôkpu mu sa rangin an sea. ¹⁰ Hanchu Ochaisingei han Lazarus khom that sa rangin an bôka, ¹¹ ama sika Juda tamtakin anni ngei hengin Jisua an iem zoi sikin.

Jisua inlaltakin Jerusalema a lût

(Mat 21:1-11; Mk 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹² Anangtûka chu Kalkân kût khohoia hong loko tamtakin Jisua Jerusalema a hong ti an rieta. ¹³ Masikin letûmbuongei an chôia ama lamdon rangin an sea, "Hosanna! Pumapa riminga juongpu chu Pathien'n satvur rese! Pathien'n Israel Rêngpa satvur rese!" tiin an inieka.

¹⁴ Jisua'n sakuording inkhat a mua, a chung a chuonga, Pathien Lekhabu'n ati anghan,

¹⁵ "Chi no roh, Zion khopuillien!

Ne Rêng hah sakuordingte,
chung a chuongin a hong ani."

¹⁶ Ha chong hah aphut han chu a ruoisingeiin riet thei mak ngeia; aniatachu Jisua inlaltakin inthoiiin a om suo tena chu Pathien Lekhabu'n ama chungroi a lei miziek ani ti le a chung a ha anga han an lei tho ti an riet zoi.

¹⁷ Jisua'n Lazarus thân renga a koi suoka, thina renga a kaithoi lâia mipui om ngei han a thurchi an misîr tir zoia. ¹⁸ Ha sininkhêl hah an riet sikin mipui ngeiin an lei don ani. ¹⁹ Hanchu Phariseengei han, "En ta u, ite chang khâi mak

me! En roi, rammuol pumpuiin ama kêng an jûi zoi hi!” an tia.

Greekngai senkhatin Jisua an rok

²⁰ Khohoia Pathien chubaimûk ranga Jerusalema hong se ngei lâia han Greekngai senkhat an oma. ²¹ Anni ngei han Philip (Galilee rama Bethsaida khuo mi) kôm an sea, “Pu, Jisua mu kin nuom,” tiin an ngêna.

²² Philip a sea male Andrew ava rila, male anruonin an sea, Jisua an va rila. ²³ Jisua'n an kôm, “Miriem Nâipasal inlaltaka a om zora atung zoi. ²⁴ Chongdiktak nangni ki ril: buhûm pila a tâka athi nôncu aramalin aom chien ngâi, athin vai kêng tamtakin ânra ngâi. ²⁵ Tukhom an ringna moroi kaiin machân an ta, tukhom rammuola an ringna min pâm loi kaiin kumtuong ringna dôn tit an tih. ²⁶ Tukhom ki sintho nuom kaiin chu mi jûi ngêt rese ngei, masikin ki sinthopu ngei chu ko omna an om sa theina rangin. Tukhom ki sintho ngâi kai chu ka Pa'n mirit tho ngei atih.

Jisua'n a thi rang roi a misîr

²⁷ “Atûn hin ku mulung akâng male imo ki ti rang ani zoi? ‘Pa, hi zora hih ku chung a mi mintung pe no roh ki ti rang mini’? Aniatachu, hi dûktuong rang piela juong ki ni, masika han hi dûktuongna zora hih palin ke se rang ani. ²⁸ Pa, ni riming roiinpuina juong mintung roh!” a tia.

Hanchu invân renga rôl ajuon ringa, “Ko roiinpuina ku juong mintung zoi, la juong mintung nôk ki tih,” a tia.

²⁹ Lokongei a kôla ânding ngei han ma rôl hah an rieta, male an lâia senkhatin, khuonri kêng ani an tia, adangngeiin chu, “Vânfirtonin a chongpui kêng!” an tia.

³⁰ Aniatachu Jisua'n an kôm, “Ma rôl ha keima ranga ajuon ring nimaka, nangni ngei rang kêng ani. ³¹ Atún hin hi rammuol roijêkin aom rang zora ani zoi; hi rammuol roijêkpu khom hi atún, pai nîng atih. ³² Pilchung renga makhâiin ko om tikin chu mi murdi ki tieng kaikuoi ki tih,” a tia. ³³ (Hi chong hih thina a tuong rangtie riet theina ranga a ti ani.)

³⁴ Mipuingeiin a kôm, “Kin Balam lekhabu'n Messiah chu tuonsôtin ring tit atih” tiin mi ril ngâi. Hanchu, kho angin mo nangman, “Miriem Nâipasal hi târin om atih, ni ti thei? Hi Miriem Nâipasal hih tumo ani?” tiin an thuona.

³⁵ Jisua'n a thuona, “Vâr hi chomolte chu nin lâia la om nîng atih. Vâr nin dôn lâiin lêng roi, masika han ijingin nangni adê lolina rangin; tukhom ijinga a lônin chu a sena riet ngâi mak. ³⁶ Vâr nin dôn lâihin vâr hi iem ta roi, avâr mingei nin ni theina rangin,” a tia.

Mingei iemlolina

Jisua'n hi chong hih a ti suole chu a thengpata, an mu thei lolina ranga a vânthup zoi. ³⁷ An mit-mua sininkhêlgei tamtak a sin suonûk khomin anni ngei han ama iem mak ngeia, ³⁸ masikin dêipu Isaiah lei ti hah ahong tung adik theina rangin:

12:34 12:34: Lap 110:4; Isa 9:7; Ezek 37:25; Dan 7:14 **12:38**
12:38: Isa 53:1 (LXX)

“Pumapa, kin thurchi misîr tumo a iema?
Tu chungu mo Pumapa'n arnak a minlang?”

³⁹ Male masika hi an iem thei loi ani, Isaiah nanâkin a tia:

⁴⁰ “Pathien'n an mit a mincho pe ngeia
male an mulungbôkngai khom a min môl pe
ngei sa,
masikin an mitin an mu laina rang,
le an mulungbôkngai khomin an rietthei
loina rangin,
male ko kôm an hônhei nôk duoia,
ke lei mindam ngei theina rangin, Pathien'n
a tia.”

⁴¹ Isaiah han Jisua roinpuina a mu le a thurchi a misîr sikin hi chong hih a ti ani.

⁴² Nikhomsenla Juda rachamneipu tamtak ngeiin Jisua an iem zoia; hannirese Phariseengei sikin misîr minlang ngam mak ngeia, ma anghan ani nônchu synagog renga khâipaiin an om rang ani. ⁴³ Pathien pomna nêkin munisi pomna an min lut uol ani.

Jisua chongbâingei roijêkna

⁴⁴ Jisua'n rôl inringtakin a tia, “Tukhom mi iempu chu keima mi iem vai nilooin mi tîrpu khom a iem sa ani. ⁴⁵ Tukhom keima mi mu chu mi tîrpu khom a mu sa ani. ⁴⁶ Rammuola hin vâr angin ku juong ani, masikin tukhom mi iem ngei murdi chu iĵinga an om laina rangin. ⁴⁷ Tukhom ku thurchi misîr a rieta a jôm loi khom nisenla, keiman an roijêk no ning. Rammuol roijêk ranga juong ni mu unga, rammuol sanminring ranga

juong kêng ki ni. ⁴⁸ Tukhom keima me henga, ku thurchi misîr pomloi ngei chu anni ngei roijêk rangin mi inkhat aom. Ku thurchi misîr ha sùn núktaka chu anni ngei roijêkpu la ning atih! ⁴⁹ Mahi adik ani, asikchu Keima ka rachamin ite misîr ngâi mu unga, ka Pa mi tîrpu'n kêng ki ti rang le ki misîr rang chong mi pêk ngâi ani. ⁵⁰ Male a chongpêk ngei chu kumtuong ringna ani ti ki riet. Masikin ki ti ngei hi Pa'n mi ril lam angtakan ki misîr ani," a tia.

13

Jisua'n a ruoisingei kengei a rusûk

¹ Kalkân kût khohoi rang ni motontet ahong ni zoia. Jisua'n hi rammuol hih mâkin Pa kôm a se rang zora atung zoi ti a rieta. Ama ta ngei lelê, hi rammuola om, a lungkham ngâi ngei hah among ni dênin a lungkham ngei tita.

² Jisua le a ruoisingei jânbu an nêk han. Diabol'n Simon Iscariot nâipasal Judas mulungrîla Jisua* minsûr rangin mindonna a lei dar chien zoia. ³ Jisua hah, Pa'n rachamneina murdi a pêk, ti le Pathien renga juong ania, Pathien kôm se nôk rang ani ti a rieta. ⁴ Masikin bukhalâi otna dosâng kung renga ânthoia, a chunghak kâncholi a kheka, male inhûinapuon a lâka, a kong a khita. ⁵ Hanchu dabôra tui a sunga, ruoisingei kengei a rusûk phut zoia, a konga puon lehan a hûi pe ngeia. ⁶ Simon Peter kôm a hong, ama

* **13:2** 13:2: Diabol ha Jisua minsûr rangin; aninônchu Diabol'n Simon Iscariot nâipasal Judas ha, Jisua minsûr rangin, a lei masat suo zoi ani.

han, “Pumapa nangman ke kengei nursûk rang mo?” a tia.

⁷ Jisua'n a kôm, “Ki sintho hi atûn chu la riet mak che, hannirese nangkana chu la riet ni tih,” tiin a thuona.

⁸ Peter'n a kôm, “Nangman chu khotiklâi khom ka kengei rusûk tet no ti nih!” a tia.

Jisua'n a kôm, “Ne kengei kursûk nônchu ku ruoisi ni khâi no tinih,” a tia.

⁹ Simon Peter'n a kôm, “Pumapa, nônchu ke kengei vai rusûk nônla, ku kutngei le ku lu khom rusûk sa roh!” tiin a thuona.

¹⁰ †Jisua'n a tia, “Tukhom tui ânbuol sai chu asâi zoi ani, a kengei tilloiin chu adang arsûk rang nâng khâi maka. Nin lâia mi inkhat tiloiin chu nin rêngin nin sâivar zoi.” ¹¹ (Jisua'n a minsûr rangpu ha a riet chien sai ani; sikin, “Nin lâia mi inkhat, tiloiin chu, nin rêngin nin sâivar zoi,” a ti ani)

¹² Jisua'n an kengei arsûk suole chu a chunghak kâncholi a haka male a mun nanâka dosâng tieng a kîr nôka. “Nin chung a ki sintho hih nin riet thei mo?” tiin a rekel ngeia. ¹³ “Nangnin Minchupu le Pumapa mi nin tia, nin ti mindik ani, asikchu ni khom ki ni tatak ani. ¹⁴ Keima, nin Pumapa le Minchupu'n luo nin kengei ku rusûk ani, Ma anghan, nangni khom nin kengei nin rusûk inlôm rang ani. ¹⁵ Nin chung a ko tho anghin nangni khomin nin tho theina rangin nangni ki min mu ani. ¹⁶ Chongdiktak nangni ki

† **13:10** 13:10: an ke tilloiin chu ti hih miziek senkhat ngei chu dôn mak ngei. **13:12** 13:12-15: Luk 22:27

ril: suokngei hih an pu nêkin lien mak ngeia, thangtheipungei khom a tîrpu nêkin lien mak ngei. ¹⁷ Atûn chu ma chongdik hah nin riet zoi, nin jômin chu nin râisân tatak atih!

¹⁸ “Nin renga nin thurchi misîr mu-ung, ka thang ngei chu keiman ki riet. Hannirese Pathien Lekhabu'n, ‘Ku bu nêkpu han mi doi zoi,’ a ti ha ahong dik ngêt anâng ani. ¹⁹ Masikin mahi atûn ahongtung mân nangni ke lei ril ani, ahongtung tika khom ‘Ama ha Keima hi Ki Ni,’ tiin mi nin iem theina rangin. ²⁰ Chongdiktak nangni ki ril: tukhom ki mi tîr lei pom chu keima khom mi pom sa ania; male tukhom mi pom chu mi tîrpu khom a pom ani,” a tia.

Jisua'n minsûra aom rang a leiphuong
(*Mat 26:20-25; Mk 14:17-21; Luk 22:21-23*)

²¹ Jisua'n ma chong hah a ti suole chu a mulung dûk a min tonga, “Chongdiktak nangni ki ril: nin lâia mi inkhatin mi minsûr atih,” tiin ânlangiemîn a phuonga.

²² Ruoisingei han tu lelê mo a tina tak an riet loi sikin jâminzal takin annîn en inlôma. ²³ Ruoisingei lâia mi inkhat Jisua'n a lungkham ngâipu hah Jisua kôla ânsunga. ²⁴ Hapa kôm han Simon Peter'n, “Tutak mo a ti, rekel ta,” tiin kut leh tînin a chongpuia.

²⁵ Masikin ama ha Jisua tieng ân thîna, “Pumapa, tu lelê mo ani?” tiin a rekela.

²⁶ Jisua'n a kôm, “Vâipôl hârte michie ka ta, ke pêk tak hah ning atih,” tiin a thuona. Masikin vâipôl hârte a lâka, a michie-a, Simon Iscariot nâipasal Judas kôm a pêk zoi. ²⁷ Judas'n vâipôl hârte ha a lâk suo, harengan a sũaga han Soitan alût kelen zoi. Jisua'n a kôm, “No tho rang tak hih tholai roh!” a tipea. ²⁸ Dosâng rihîla om adangngei han tutên ithomo ma anghan Jisua'n a tipe riet mak ngei. ²⁹ Ruosingei senkhatin chu Judas han sum a kol sikin, Jisua'n khohoa mang rang neinun ânsam rochôk roh a tipe mini, aninônchu inrieng ngei imini pêk roh a tipe mini tiin an bôka.

³⁰ Judas han vâipôl hâr hah a lâka, a rotpat kelen zoi, ma zora hah jân ani.

Chongpêk athar

³¹ Judas a rotpat suole chu Jisua'n an kôm a tia, “Atûn chu Miriem Nâipasal roiinpuina ânlang zoia, ama sikin Pathien roiinpuina khom ânlang zoi ani. ³² Male ama renga Pathien roiinpuina ânlangin chu, Pathien khomin ama renga han Miriem Nâipasal roiipuina minlang atih, male ama'n voikhat rengin tho kelen atih. ³³ Ka nâingei, nin lâia zora sôt om khâi no ning. Mi en nin ta; aniatachu Juda rachamneipungei ki tipe ngei anghan nangni ki tipe ani, ‘Ke sena ranga se thei no tunui.’ ³⁴ Male atûn hin chongpêk athar nangni ke pêk ani: inkhat le inkhat inlungkham inlôm roi. Nangni ku lungkham anghan nin inlungkham ngêt rang ani. ³⁵ Inkhat le inkhat

13:33 13:33: Joh 7:34 **13:34** 13:34: Joh 15:12,17; 1 Joh 3:23; 2 Joh 5

nin inlungkham inlômin chu ku ruoisingei nin ni tiin mi murdi'n riet an tih," a tia.

Jisua'n, Peter a ipdel rang a leiphuong

(Mat 26:31-35; Mk 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Simon Peter'n, "Pumapa, khotieng mo ne se rang?" tiin a rekela.

"Ke sena ranga atûn chu mi la jûi thei no tunui," aniatachu, "nakana chu mi la jûi nin tih," tiin a thuona.

³⁷ Peter'n, "Pumapa, ithomo atûn hin chu nang ku jûi thei loi rang?" tiin a rekela, "Nangma rang sikin chu ki ringna khom pêk ki tih!" a tia.

³⁸ Jisua'n a kôm, "Keima rang sikin ni ringna ne pêk tatak rang na? Chongdiktak nang ki ril: ârkhuong mân voithum, ama hih riet ngâi mu-ung, ni ti rang ani," tiin a thuona.

14

Jisua Pa kôm sena lampui

¹ Jisua'n, "Nin kângmindoi no unгла male nin jâminzal no roi, Pathien iem* roi male kei khom mi iem sa roi. ² Ka Pa ina omna khâltan tamtak aom, ninta rangin mun sin ke se rang ani. Om no senla chu nangni ki ril loi rang ani.† ³ Male ninta rang mun ko hong sin suole chu juongkîr nôk ka ta, ko kôm nangni tuong ki tih, ko omna nangni khom nin om sa theina rangin. ⁴ Ke sena rang lampui khom nin riet."

* **14:1** 14:1Iem; aninônchu nin iem. † **14:2** 14:2: Mahan om no senla chu; aninônchu Ka Pa ina han omna khâltan tamtak aoma; om no senla chu, ninta rangin mun sin ke se rang tiin nangni ki ril rang mo?

⁵ Thomas'n a kôm, “Pumapa, ne sena rang riet mak me; masikin kho angin mo mataka sena rang lampui ha kin riet ranga?” a tia.

⁶ Jisua'n a thuona, “Keima hi lampui, chongtak le ringna ki ni; keima taka se loi chu tute Pa kôm tung ngâi mak ngei. ⁷ Atûn chu mi nin riet zoi,” a tipe ngeia, “Ka Pa khom nin riet[‡] sa rang ani zoi, male atûn renga chu ama nin riet zoia male mu khom nin mu sa zoi ani.”

⁸ Philip'n a kôm, “Pumapa, Pa hah keini mi min mu ta; kinta rangin chu hun atih,” a tia.

⁹ Jisua'n a thuona, “Philip, hi dôr sôt hih nin kôm ko oma; hannoma mi la riet mak che mo? Tukhom mi mu chu Pa a mu ani. Hanchu, ithomo, ‘Pa hah keini mi min mu ta ni tia?’ ¹⁰ Keima Pa kôm ko oma male Pa khom ko kôm aom hih ni iem loi mini? Nin kôma chong ki ti ngei hah keima renga hong suok nimak,” Pa, ko kôma omtit ngâipu han a sin a tho kêng ani. Jisua'n a ruoisingei kôm a tipe ngeia. ¹¹ Keima Pa kôm ko oma, Pa ko kôm aom ki ti hin mi iem roi. Ani nônchu, ki sintho ngei sik luo hin mi iem roi. ¹² Chongdiktak nangni ki ril: tukhom mi iem ngei chu ki sintho anghin la sin an tih; ani, hima nêka neinun roiinpui uol ngei khom la sin an tih, Pa kôm ke se rang ani sikin. ¹³ Male khokhoi khom ki rilinga nin zong kai chu sin ki tih, Nâipasal sika Pa roiinpuina ânlang theina rangin. ¹⁴ Nangnin ki rilingin i-ikhom mi[§] nin

[‡] **14:7** 14:7: Atûn chu keima mi nin riet zoi riet nin tih; miziek senkhat ngei an dôn chu Keima mi nin rietin chu nin riet rang ani. [§] **14:14** 14:14: Miziek senkhat ngei an dôn mi.

zong kai chu tho ki tih.

Ratha Inthieng inkhâm

¹⁵ Nangnin mi nin lungkhamin chu ko chongpêkngai jôm nin tih. ¹⁶ Pa kôm zong ka ta, ama'n Sanpu dang nangni pêk atih; tuonsôta nin kôma om rangin. ¹⁷ Ama ha Ratha diktak, Pathien chongtak minlang ngâipu ani. Rammuolin chu modôm thei maka, ama an mu thei loi sik le an riet thei loi sikin. Aniatachu nangni ngeiin chu nin riet, nin kôm a om bang sik le nangnia aom* bang ngâi sikin.

¹⁸ "Ke se khomin nin theivaiin nangni mâk no ninga; nin kôm juong kîr nôk ki tih. ¹⁹ Chomolte suole chu rammulin mi mu khâi no ni; han-nirese nangnin chu mi mu nin ta, keima ki ring sikin nangni khom ring sa nin tih. ²⁰ Ma nikhuo hah ahong tungin chu, nangni nin kôm ko om anghan keima ka Pa kôm ko oma, nangni ko kôm nin om tiin riet nin tih zoi.

²¹ "Tukhom ko chongpêkngai a poma jôm chu mi lungkham ani. Tukhom mi lungkham kai chu ka Pa khomin lungkham atih; kei khomin lungkham ngei ka ta, an kôm inlâr bang ngâi ki tih," a tia.

²² Judas (Judas Iscariot niloi) han a kôm, "Pumapa, kin kôm chu inlâr na ta, ithomo rammul kôm chu nêl lâr loi rang?" a tia.

²³ Jisua'n a kôm, "Tukhom mi lungkham ngeiin chu ki minchuna jôm an tih. Ka Pa khomin lungkham ngei a ta, male ka Pa leh an kôm

* **14:17** 14:17: hih; miziek senkhat ngei an dôn chu nîng atih.

juong kin ta, an kôm om kin tih. ²⁴ Tukhom mi lungkham loi ngei chu ki minchuna khom jôm ngâi mak ngei. Male minchuna chong nin riet hi keima kata nimaka, Pa, mi tîrpu renga kêng ani.”

²⁵ “Nin kôm ka la om lâihin hi chong hih nangni ki tipe ani. ²⁶ Sanpu, Ratha Inthieng, Pa'n ki rilinga a juongtîr rang han neinunngai murdi nangni minchu a ta, male nangni ki misîr pe sai ngei murdi hah riettit rangin nangni sin a tih.”

²⁷ “Nangni ka mâkpe chu Rathânngamna hi ania; keima rathânngamna kêng nangni ke pêk ani. Rammuolin a pêk anghan chu nangni pêk mu-ung. Nin kângmindoi no ungla, male nin jâmminzal no roi; chi khom chi no roi. ²⁸ ‘Nangni mâksan rang ki ni, ti nin rieta, aniatachu nin kôm juong kîr nôk ki tih,’ mi nin lungkhama anîn chu Pa kôm ke se hih nin râisân atih; ama chu keima nêkin a roiinpui uol sikin. ²⁹ Hi chong hih ahongtung mân nangni ke lei ril ani, ahongtung tika nin iem theina rangin. ³⁰ Zora sôt chu nangni chongpui thei khâi no ning, hi rammuola roi jêkpu hih a hong zoi sikin. Ku chung a racham dôn maka, ³¹ hannirese Pa ku lungkham ti hih rammuolin a riet ngêt anâng ani; masikin ama chongpêkngai anghan neinuntin ki sin ngâi.”

“Hong roi, hi mun renga hin jôk ta rei u.”

15

Jisua graprâng diktak

¹ “Keima graprâng diktak ki ni, male ka Pa chu ruhuon donsûipu ani. ² Keima taka kop loi amachang ânra loi chu a khiekpaia, ânra kai chu

a rithiel minsâi ngâi; masikin ânthienga amara atam uolna rangin. ³ Minchuna chong nangni ke pêk saia hin nin inthiengvar zoi ani. ⁴ Ko kôm omtit unglâ, male kei khom nin kôm omtit ki tih. Amachang hah graperânga akop tit nôncu athenin inra thei maka; graperânga akop tit vaiin kêng ânra thei ngâi. Ma anghan nangni khom ko kôm nin omtit nôncu nin thenin inra thei no tunui.”

⁵ “Keima graprâng ki nia, nangni ngei ha amachangngei nin ni. Tukhom keima taka aomtita, male kei khom ama taka ko omtitna chu tamtakin an inra ngâi; keima boiin ite nin sin thei loi sikin. ⁶ Tukhom keima taka om loi chu amachang angin paiin aoma, male achâr ngâi; ma anga amachangngei hah chu an rokhôma meia an paia, akâng ngâi. ⁷ Ko kôm nin omtita, ko chong nin kôm aomtitin chu nin nunuom zong roi man bang nin tih. ⁸ Tamtaka nin inra hin ka Pa roiinpuina inlangin aom ngâi ani; ma anghan ku ruoisingei nin hong ni ani. ⁹ Pa'n mi lungkham anghan kei khom nangni ku lungkham ani; ku lungkhamna hin omtit roi. ¹⁰ Ko chongpêkngai nin jômin chu ku lungkhamna ombang nin tih, ka Pa chongpêkngai ko jôma a lungkhamnân ko ombang anghin.

¹¹ “Ka râisâna nangnia han aom theina rang le nin râisâna akip theina rangin mahi nin kôm ki misîr ani. ¹² Ko chongpêk chu mahi ani: inkhat le inkhat inlungkham inlôm roi, keiman nangni

ku lungkham anghin. ¹³ Miriemin a malngei ranga lungkhamna lientak a dôn thei chu an ta ranga a ringna pêk hi ani. ¹⁴ Male ko chongpêk nin jômîn chu ka malngei nin ni. ¹⁵ Tirlâmngei nangni ti khâi no ning, asikchu tirlâmngei chu an pu sintho riet ngâi mak ngei ani. Manêkin chu malngei nangni ti ki tih, Pa renga ki riet ngei murdi nangni ki misîr pe zoi sikin. ¹⁶ Nangnin ni thang mak choia; keiman kêng nangni ka thang ania; sea mara tamtak va dôna, nin mara aom bang rangin nangni ku phun sa ani. Masikin ki rilinga Pa kôm nin zong kai chu nangni a pêk theina rangin. ¹⁷ Hanchu, mahi ko chongpêk chu ani: inkhat le inkhat inlungkham inlôm roi.

Rammuol mumâkna

¹⁸ “Rammuolin nangni mumâkin chu, keima mi lei mumâk bak ani ti riettit roi. ¹⁹ Rammuol ta ni unglâ chu rammuolin ama ta angin nangni lungkham rang ani. Aniatachu rammuol renga nangni ka thangsuk ania, rammuol mi nin ni khâi loi sikin rammuolin nangni a mumâk ani. ²⁰ ‘Suokngei chu an pu nêkin lien uol mak ngei’ ti chong nangni ki ril hah riettit roi. Mingeiin keima an nuom minlôn chu nangni khom an nunuom nangni lô sa an tih; ki minchuna chong an donin chu nin minchuna chong khom don an tih. ²¹ Hannirese hima ngei murdi hah kata nin ni sika kêng nin chungâ an tho rang; tumo mi tîrpu hah an riet loi sikin. ²² Keima juongin an kôm thurchi misîr no rong chu sietnân theiloi

an chang loi rang piel ani; atûn chu an sietna muduolna rang dôn khâi mak ngei. ²³ Tukhom mi mumâkpu chu ka Pa khom a mumâk ani. ²⁴ Mi dangin an la tho ngâiloi neinunngai hah an lâia tho no rongga chu sietna sikin theiloi an chang loi rang piel ania; atûn chu ki sintho ngei an mua, male keima le ka Pa kin ruonin min mumâk zoi ani. ²⁵ Nikhomrese, mahi, an Balam lekhabua anni ngei han, 'Ite abi boiin min mumâk,' tia ânziek hah inzomin ahongtung adik theina ranga an tho ani.

²⁶ "Sanpu hah juong a ta, Ratha diktak Pathien chungroia chongtak minlangpu hah Pa kôm renga juong atih. Pa kôm renga nin kôm juongtîr ka ta, male ama'n ku chungroi misîr atih. ²⁷ Male nangni, khomin ku chungroi misîr sâng nin tih, aphut renga keima leh nin om sikin.

16

¹ "Nin taksônna nin mâk lina rangin mahi nangni ki misîr pe ani. ² Synagognei renga nangni la khâipai an ta, nangni that ranga bôk ngei han Pathien sin an tho anga an inbe zora la tung atih. ³ Mingeiin nin chungga hima anghan la thông an tih, Pa le keima min riet loi sikin. ⁴ Hannirese mahi nin kôm ke lei misîr ani, masikin ma neinunngai tho ranga an zora ahong tung tikin, nangni ke lei misîr pe zoi ti nin riettít theina rangin.

Ratha Inthieng sintho

“Hi neinunngiei hih aphut renga nangni ka la ril loi ani, nin kôma ka la om sikin. ⁵ Aniatachu, atûn chu mi tîrpu kôm ke se rang kêng ani zoi, hannoma nin lâia tutên ke sena rang merkel mak chei. ⁶ Male atûn nangni ki misîr pe lechu nin mulungnei dûkin asip zoi ani. ⁷ Aniatachu chongdiktak nangni ki ril: ke se hah nangni rangin chu asa uol ani, ke se nôncu Sanpu hah nin kôm juong no nih. Hannirese ke sên chu ama hah nin kôm juongtîr ki tih. ⁸ Male a juong tung tika chu sietna tieng mo, chong dika mo, Pathien roijêkna tieng mo theiloi an chang tie hah rammuol mingei kôm min mûng atih. ⁹ Sietna tieng theiloi an chang ani, keima min iem loi sikin; ¹⁰ chong dika khom theiloi an chang ani, Pa kôm ke se rang sik le mi nin mu khâi loi rang sikin; ¹¹ male roijêkna tieng khom adikloi an chang ani, hi rammuol roijêkpu khom jêkin aom zoi sikin.

¹² “Nangni misîr pe rang tamtak ka la dôn, aniatachu atûna rangin chu ariet nangni lântak pe rai atih. ¹³ Nikhomrese, Ratha, Pathien chongtak minlang ngâipu hah a juong tika chu chongtak ngei murdia nangni ruoi min lût atih. Ama rachamin ite misîr no nia, a riet ha kêng a misîr rang male ahong tung rang neinunngiei ha nangni ril atih. ¹⁴ Ama han roiinpuina mi pêk atih, ko chong ti ngei hah lâk a ta, nangni a ril rang sikin. ¹⁵ Ka Pa'n a dôn ngei murdi chu kata ani; masika han kêng Ratha han ke pêk hah lâk a ta male nangni ril atih, ki ti ani.

Inngûina le tâina

16 “Chomoltên chu mi mu khâi no tunuia, male chomolte suole chu mi mu nôk nin tih,” a tia.

17 A ruoisingei senkhatin anninanâkin annin rekela, “Ei kôma a thurchi misîr hi imo a tina? Chomolte chu mi mu no tunuia, chomolte suole chu mi mu nôk nin tih; a tia male, ‘Pa kôm ke se rang sikin’ khom a ti hi, an tia. 18 ‘Chomolte’ a ti hih imo a tina? A misîr hih ei riet thei loi kêng!” an tia.

19 Jisua'n ama chong rekel rang an jôt ti a rieta, an kôm, “Chomolte chu mi mu no tunuia, chomolte suole chu mi mu nôk nin tih,” ki ti ha mo nangni nanâkin ni nin rekel inlôm? 20 Chong diktak nangni ki ril: nangni chu chap le inrûmin om nin ta, hannirese, rammuol chu tâi atih; inngûiin om nin ta, aniatachu nin inngûina hah tâinân ânthûl rang ani. 21 Nupangin nâiha a tuong lâitak chu ân ngûikhak ngâi, a dûktongna zora ahong tung pe sikin; aniatachu nâi a nei suole chu a dûktong hah a mingil nôk ngâi, nâite rammuola juong suok hah a râisânpuî sikin. 22 Nangni khom ma anghan nin ni: atûn chu inngûiin nin oma, aniatachu nangni mu nôk ki tih, nin mulungrîl râisânnân la sip atih. Ma râisâna ha chu tutên nangni sut thei khâi no ni ngei.

23 “Ma nikhuo hah ahong tungin chu ite mi rekel khâi no tunui. Chongdiktak nangni ki ril: ki rilinga nin zong kai chu Pa'n nangni pêk

atih.* ²⁴ Atûn tena chu ite ki rimingin la zong mak choia; zong ungla man nin tih, nin râisâna akip theina rangin.

Rammuol menena

²⁵ “Ha neinunngai hah mintêknangei chongin nin kôm ki misîr ani. Aniatachu, mintêknangei chong mang loiin ânlangiemîn Pa chungroi ha nin kôm ki misîr zora ala hong tung rang. ²⁶ Ma nikhuo hah ahong tungin chu, ki rimingin Pa kôm zong nin ta; male keiman Pa kôm nin ruthûlin nangni zong pe ki tih ki tina nimaka, ²⁷ Pa lelê han nangni a lungkham ngâi. Keima mi nin lungkham sik le Pathien renga juong ki ni, ti mi nin iem sikin nangni a lungkham ngâi ani. ²⁸ Pa kôm renga ku juonga, male rammuola ku juong ani; male atûn chu rammuol mâkin Pa kôm ke se nôk rang ani zoi,” a tia.

²⁹ Hanchu a ruoisingei han a kôm, “Atûn chu ânlangiemîn ni misîra, mintêknangei chong reng mang khâi mak chea. ³⁰ Atûn chu neinuntin ni riet let tiin kin riet zoi; tute kôm ite ne rekel ngei rang nâng mak che. Hima sika hin Pathien renga juong ni ni tiin kin iem zoi ani,” an tia.

³¹ Jisua'n an kôm, “Atûn chu nin iem mo zoi? ³² Azora ahong tungtir zoi, anâikik zoi, matikin chu chekinchâi var nin ta, nin in, nin ina se nin ta, ke theivaiin mi mâkrak nin tih. Hannirese Pa hah ko kôm aom sikin ke theivaiin chu ni no ning. ³³ Masikin keima leh inpumkhata omin

* **16:23** 16:23: ki rilinga nin zong kai chu Pa'n nangni pêk atih; miziek senkhat ngei an don chu i-ih khom Pa nin zongin chu, maha ama'n ki rimingin nangni pêk atih.

rathânngamna nin dôn theina rangin hi chong hih nangni ki misîr pe ani. Rammuolin intak nangni min tuong atih. Hannirese hâtakin om roi! Keiman rammuol ke mene zoi ani,” a tia.

17

Jisua'n a ruoisingei rang a chubai ngâi

¹ Jisua'n ma chong hih a ti suole chu invân tieng a tanga, “Pa, azora atung zoi. Na nâipasal kôm roiinpuina pêk ta roh. Nâipasal khomin roiinpuina nang a pêk theina rangin. ² Mingei murdi chung a rachamneina ama ne pêka, masikin ama khomin ne pêk ngei kôm kumtuong ringna a pêk ngei theina rangin. ³ Male kumtuong ringna ti chu, nangma Pathien diktak vai nang riet, le ni tîrpu, Jisua Khrista riet hih ani. ⁴ No roiinpuina pilchunga ki minlanga; sintum mi ni pêk khom ki sin suozoi ani. ⁵ Pa! atûn no kôm ngêt han roiinpuina ni pêk roh, rammuol insieng mâna no kôma roiinpuina ko dôn ngâi dên ha.

⁶ “Rammuol renga mi ni pêk ngei kôm ni riming ku phuong minzar zoi. Anni ngei hah nata an nia, male nangman kêng anni ngei ha mi ni pêka, no chong an don zoia, ⁷ male atûn chu neinun mi ni pêk ngei murdi hih nangma renga ani ti an riet zoi. ⁸ Nangman chong mi ni pêk ngei khom ke pêk ngeia an pom zoia; no kôm renga juong ki ni khom an riet minthâr zoi, male mi ni tîr ani ti khom an iem zoi ani.

⁹ “Anni rang piela chubaitho ki ni. Rammuol rangin chubaitho mu unga, nangma nata, keima

mi ni pêk ngei ta ranga ani. ¹⁰ Ko dôn ngei murdi nata an nia; no dôn ngei murdi khom kata an nia, male ko roiinpuina khom anni renga ânlang ngâi ani. ¹¹ Atûn chu no kôm ko hong rang ani zoia; rammuola om khâi noning, aniatachu anni ngei chu rammuola la om an tih. Pa Inthieng! anni ngei hi ni riming sinthotheinân sanmojôk ngei roh, riming mi ni pêk lehan,* masikin keima le nangma pumkhat eini anghan anni ngei khom pumkhat anni theina rangin. ¹² An kôm ko om sângin chu ni riming sinthotheinân ka sanmojôk ngei ngâi, riming mi ni pêk lehan.† Ku rung ngeia, inkhat luo inmang mak ngei, ân mang rang piela ompu tiloiin chu Pathien lekhabua ânziek ahong tung adik theina rang sikin. ¹³ Atûn chu no kôm ko hong rang ani zoia, male rammuola hi neinunngai hih ki misîr pe ngeia ka râisâna an mulung sângngeia akipdira aom theina rangin. ¹⁴ No chongbê ke pêk ngeia, male rammuolin a mumâk ngei zoia, rammuol mi an ni khâloi sikin, keima rammuol mi ki ni loi anghan. ¹⁵ Rammuol renga lâk pai ngei rangin nang zong mu unga, Asaloi Inkhat renga sanmojôk ngei rangin nang ke ngên ani. ¹⁶ Keima rammuol mi ki ni loi anghin anni khom rammuol

* **17:11** 17:11 Ni riming sinthotheinân sanmojôk ngei roh, riming mi ni pêk lehan; miziek senkhat ngei an dôn chu Ni riming sinthotheinân nangman mi ni pêk ngei ha sanmojôk ngei roh.
 † **17:12** 17:12: Ni riming sinthotheinân sanmojôkin ka dar ngei, riming mi ni pêk lehan; miziek senkhat ngei an dôn chu Ni riming sinthotheinân nangman mi ni pêk ngei ha sanmojôkin ka dar ngei. **17:12** 17:12: Lap 41:9; Joh 13:18

mi nimak ngei. ¹⁷ Anni ngei hih chongtakin minthâr ngei roh; no chong chu chongtak ani. ¹⁸ Rammuola mi ni tîr anghan, kei khomin anni ngei hih rammuola ki tîr ngei ani. ¹⁹ Anni sikin no kôm kêh thâra, anni ngei khom no kôm, adiktaka an inthâr theina rangin.

²⁰ “Hi ngei rang vaiin nang ngên mu unga, an thurchi misîr sika mi a iem ngei ta rang khomin nang ke ngên sa ani. ²¹ An rêngin pumkhat anni theina rangin nang ke ngên ani. Pa! Anni ngei hih ei kôm om rese ngei, nangma ko kôm no oma, keima khom no kôm ko om anghan. Pumkhatin om rese ngei, rammuolin mi ni tîr, ti an iem theina rangin. ²² Roiinpuina mi ni pêk dên hah anni khom ke pêk ngei ani, nangma le keima pumkhat ei ni anghan pumkhat an ni theina rangin. ²³ Keima, an kôma, nangma ko kôma omin an nin pumkhat tatakna rangin, hanchu mi ni tîr ani ti hih rammuolin riet an ta, male mi ni lungkham anghan anni ngei khom nu lungkham ngei tiin riet an tih.

²⁴ “Pa! anni ngei hih mi ni pêka, male ko omna an om sa theina rangin ku nuom ani, mi ni lungkham sika rammuol insieng mâna mi ni pêk roiinpuina hah an mu theina rangin. ²⁵ Pa Diktak! rammuolin nang riet maka, hannirese keiman chu nang ki riet, male hi ngei khomin mi ni tîr ani tiin an riet. ²⁶ An kôm nang ki min riet ngeia, min riet ngei bang ki tih, mi ni lungkhamna hah an kôm aom theina rangin, male kei khom an kôm ko om sa theina rangin,” a tia.

18

Jisua an sôr

(Mat 26:47-56; Mk 14:43-50; Luk 22:47-53)

¹ Jisua'n hi chubaithona hih a ti suole chu, a ruoisingei le Kidron Tuitedung rakânin an sea. Ma muna han ruhuon aoma, male Jisua le a ruoisingei asûnga an lûta. ² A minsûrpu Judas han hima mun hah a rieta, vêl tamtak Jisua le a ruoisingei, ha muna han an intûp ngâi sikin. ³ Masikin Judas han Roman râlmingei pâl leh, male Ochaisingei le Phariseengeiin an tîr, Temple rungpungei senkhat tuongin ma ruhuona han râlrovongei, châtingei le meiserngei chôiin an sea. ⁴ A chung a ahong tung rang neinunngai murdi hah Jisua'n a lei riet sai piel ani sikin moton tieng a hong nâia, "Tumo nin rok?" tiin a rekel ngeia.

⁵ "Nazareth Jisua," tiin an thuona.

"Keima hih ki ni," a tia.

A minsûr rangpu Judas, khom an kôla ândinga.

⁶ Jisua'n, "Keima hih ki ni," a ti lehan an nûk tieng an intôla, nuoia an inlet raka. ⁷ Avêlin Jisua'n an kôm, "Tumo nin rôk?" tiin a rekel ngei nôka,

"Nazareth Jisua" an tia.

⁸ Jisua'n an kôm, "Keima ki ni, nangni ki tipe zoi ngah. Ma anghan keima mi nin rok anîn chu adangngei chu se ta rese ngei," a tipe ngeia.

⁹ (Jisua'n hima anga a tina tak chu, "Pa, mi ni pêk ngei lâia inkhat luo minmang mu-ung, a lei ti hah ahong tung adikna ranga ani.")

¹⁰ Simon Peter'n, a khandai pêl hah a kaidûka, Ochai Inlaltak suokpa kuor a changtienga a lengthâk pea. Ha suokpa riming hah Malchus ani. ¹¹ Jisua'n Peter kôm, “Ne khandai hah akoka thun nôk ta roh! ka Pa'n tuongna kilât mi pêk hih ke nêk loi rangin ni mindon mo?” a tia.

Annas makunga Jisua ânding

¹² Hanchu Roman râlmingei pâla an ulien inchungtak leh Juda mi rungungeiin Jisua an sûra, an khita, ¹³ male Annas kôm an tuong baka. Ama hah Caiaphas tarpu ania, Caiaphas hah ma kum han Ochai Inlaltak ani. ¹⁴ Mi murdi ruthûlin mi inkhat thi hah asa uol, tia Juda rachamneipungei kôma rilpu hah Caiaphas hih ani.

Peter'n Jisua a ipdelna

(Mat 26:69-70; Mk 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ Simon Peter le ruoisi dang han Jisua an jûia. Ha ruoisi dang hah Ochai Inlaltak mêlriet ani sikin Ochai Inlaltak khalâidung dênin Jisua a se puia. ¹⁶ Peter chu mokot pêntieng a lei oma. Hanchu ruoisi dang han pêntieng a jôk nôka, mokota om dôngmate hah a chongpuia, male Peter sêng tieng a hong minlûta. ¹⁷ Mokota om dôngmate han, “Nangma khom hima miriempa ruoisingei lâia mi inkhat nimak che mo?” tiin a rekela.

“Nimak, keima chu ni mu-ung,” tiin Peter'n a thuona.

18 Adâi sikin tîrlâmngei le rungpungei han rohol leh mei an thoa, înding chungin an uota. Hanchu Peter khom a sea, an kôla vân dingin mei ava uota.

*Ochai Inlaltakin Jisua chong a rekelnangei
(Mat 26:59-66; Mk 14:55-64; Luk 22:66-71)*

19 Ochai Inlaltak han Jisua kôm a ruoisingei thurchi le a minchu ngâi chungroi a rekela.

20 Jisua'n a thuona, "Zoratin mi murdi rietin thurchi ki misîr ngâia; Synagogngeia le Biekina, mipui intûpna ki minchu ngâia. Inrûkin ite reng misîr ngâi mu-ung. 21 Masikin, ithomo keima mi ni rekela? Ku thurchi misîr a riet ngei rekel roh ba. Imo ki misîr pe ngei ngâi an riet ngah," a tia.

22 Jisua'n hima anga a chong lâitakin ha taka om mi rungngâi inkhatin a bêna, a kôm, "Kho angngân mo Ochai Inlaltak hih hima anghan no chongpui ngama?" a tia.

23 Jisua'n a kôm, "Ki ti minchâina aom duoiin chu, maha imo ani hi muna mipuingei hih ril roh. Aniatachu ki ti mindikin chu, ithomo ni ni bêna?" tiin a thuan ngeia.

24 Male Annas han khit pumin ama hah Ochai Inlaltak Caiaphas kôm a tîr zoia.

*Peter'n Jisua a ipdel nôkna
(Mat 26:71-75; Mk 14:69-72; Luk 22:58-62)*

25 Peter chu mei uotin a lân ding banga. Hanchu midangngeiin a kôm, "Nangma khom a ruoisingei lâia inkhatlam hah nimak che mo?" an tia.

Hannirese, Peter'n a ipdela, "Kei chu ni mu-ung," a tia.

²⁶ Ochai Inlaltak suok Peter'n a kuor a lengthâk pe sângsuokpa han Peter kôm, “Ruhuon sâng a han a kôm nang ku mu nimak mo?” tiin a rekela.

²⁷ Avêlin Peter'n, “Ni mu-ung” a ti nôka, male chu âr akhuong kelen zoi.

Jisua Pilat makunga ânding

(Mat 27:1-2,11-14; Mk 15:1-5; Luk 23:1-5)

²⁸ Jînga inmânin Jisua hah Caiaphas in renga Rom râiôt ina an tuonga. Juda rachamneipungei chu balam angin ânthiengin Kalkân kût ruolhoia sâk, sâk rang an nuom sikin râiôt ina lût mak ngei. ²⁹ Masikin Pilat tuol pêntieng ava jôka an kôm, “Hi mi hih imo nin nôna?” tiin a rekel ngeia.

³⁰ Annin an thuon chu, “Hi mi hin ite tho minchâina dôn no senla chu no kôm hong tuong no ni ung.”

³¹ Pilat'n an kôm, “Nônchu nangnin tuong unglâ nin balam angin a chungroi jêk roi,” a tipe ngeia.

Anni ngei han, “Kin balamin tute that rangin mi phal mak,” tiin an thuona. ³² (Jisua'n a thi rang thurchi a lei misîr hah ahong tung dikna rangin ha ngei hah ahong om ani.)

³³ Pilat hah a in sâng a lût nôka male Jisua a koia, “Judangei rêngpa mo ni ni?” tiin a rekela.

³⁴ Jisua'n, “Hi chong hih nangma nu mulung suoka mi ni rekel mo, mîn ku thurchi nang an misîr pe sika mo?” tiin a thuona.

³⁵ Pilat'n a thuona, "Juda mi ani tiin mi ni mindon mo? Ni mingei nanâk le ochai inlal ngei kêng ku kut chung a nang hong pêk an ni, imo no tho pe ngei?"

³⁶ Jisua'n a kôm, "Ke Rêngram chu hi rammuol hih nimaka; hi rammuol hih ke Rêngram nisenla chu, ku nûkjûingeiin doi an ta, Juda rachamneipungei kuta pêkin om no ning. Ke Rêngram chu mahin nimak!" a tia.

³⁷ Hanchu Pilat'n, "Rêngpa mo ni ni?" tiin a rekela,

Jisua'n, "Nangman kêng rêngpa ni ni, ni na ti ngah. Kên zira male hi rammuola ku juongna abitak chu, chongtak misîr rang piel hih ani. Tukhom chongtaka om ngei kai chu ko chong an rangâi ngâi," tiin a thuona.

³⁸ Male Pilat'n, "Chongtak hih imo?" tiin arkela.

*Jisua hih thi rangin a roijêkmasat ani
(Mat 27:15-31; Mk 15:6-20; Luk 23:13-25)*

Hanchu Pilat han tuol pêntieng a jôk nôka, mingei kôm han, "Theiloi mintumna rangin ite abi man mu-ung. ³⁹ Hannirese nin balam anghan, Kalkân kût zorân mi ântâng inkhat nangni ko mojôk pe ngâia. Judangei rêngpa hih nangni mojôk pe rong a nin jôt mo?" a tia.

⁴⁰ Anni ngei han iniek pumin a kôm, "Nuom mak meh, ama chu ni no rese! Barabbas ke kin nuom!" tiin an thuona. (Barabbas chu inru, mi khuolse ngei chung a kut lek ngâi ani.)

19

¹ Hanchu Pilat'n Jisua a tuonga, a jêma.
² Râlmingeiin riling amachangnei hah lukhum an phana, male a lua an min khuma; hanchu kâncholiinчуol senduk an min haka, ³ male a kôm an hong, "Judangei Rêngpa ring sôt roh!" an tia, male an sea an bên zoi.

⁴ Pilat han pên tieng vêlkhat ava jôk nôka, mipuingei kôm, "En ta u, theiloi mintumna rangin ite a sietna abi man mu-ung, ti nangni min riet rangin nin kôm ka la hong tuong rang ani," a tia. ⁵ Masikin riling lukhum inkhumin, kâncholiinчуol senduk hakin Jisua a hong jôka. Pilat'n an kôm, "En roi! Hi miriem hi!" a tia.

⁶ Ochaisingei le Biekin rung pungei an hong mu lehan an hêtsana, "Khrosa jêmdel roh, khrosa jêmdel roh," an tia.

Pilat'n an kôm, "Nônchu tuong unгла nangnin khrosa jêmdel roi. Theiloi mintumna rangin ite a sietna bi man mu-ung," a tia.

⁷ Mipuingei han, "Pathien Nâipasalin ân bê sikin a thi rang ani, ti balam kin dôn ani," tiin an thunon nôka.

⁸ Ma chong hah Pilat'n a rietin chu a chi uol nôk zoia. ⁹ In sûnga a lût nôka, Jisua kôm, "Kho renga hong mo ni ni?" tiin a rekela.

Aniatachu Jisua'n thunon maka. ¹⁰ Pilat'n a kôm, "Ni na thunon loi rang mo? Nang mojôk theina le nang jêmdel theina rachamneina ko dôn ti hi riettit roh," a tipea.

¹¹ Jisua'n a kôm, "Pathien'n nang a pêk sika vaiin kêng ku chung a rachamneina no dôn ani.

Masikin nu kuta mi hong bangpu chu a sietna arik uol ok ani," tiin a thuona.

¹² Pilat'n ma chong hah a rietin chu Jisua a mojôk theina rang lam a mindonna. Aniatachu mipuingeiin an hêtsana, "No mojôkin chu Rêng mal nimak che! Tutu khom rênga ân bê kai chu Rêng doia ân hel an ni!" an tia.

¹³ Ma chongngei hah Pilat'n a rietin chu Jisua pêntieng a tuonga male roijêkpu sukmuna "Lungdâp" (Hebrew chongin "Gabbatha") an tia han ânsunga. ¹⁴ Hima nikhuo hah Kalkân kût ranga incherêlni ania, sînchimrip dôr ani. Pilat'n mingei kôm han, "Mahin nin rêngpa aom!" a tia.

¹⁵ An hêtsan nôka, "That roh! That roh! khrosa jêmdel roh!" an tia.

Pilat'n an kôm, "Nin rêngpa khrosa jêmdel rangin mi nin nuom mo?" tiin a rekel ngeia.

Ochaisingei han, "Caesar vai kêng rêng kin dôn!" tiin an thuona.

¹⁶ Hanchu Pilat'n Jisua hah khrosa jêmdel rangin an kut chung a bâng zoi ani.

Jisua jêmdelin aom

(Mat 27:32-44; Mk 15:21-32; Luk 23:26-43)

Masikin Jisua ha an tuong zoia. ¹⁷ Jisua a khros ruputin "Luru Mun" (Hebrew chongin "Golgotha") an ti dênin a sea. ¹⁸ Ma mun han khrosa an jêmdela; male midang inik an jêmdel sa, voi le changa, alâitaka Jisua. ¹⁹ Pilat'n minrietna a mizieka, "Nazareth Jisua, Judangei Rêngpa," tiin khros lêra a târa. ²⁰ Jisua an jêmdelna mun hah khopuilien renga ala loi sikin

mi tamtakin an porea. Minrietna hah Hebrew chong, Latin chong le Greek chongin miziek ani. ²¹ Ochaisingei han Pilat kôm, “Judangei Rêngpa” tiin miziek no roh, ama'n kêng, “Judangei Rêngpa ki ni a ti,” an tipea.

²² Pilat'n, “Ki miziek sai chu miziekin aom ani zoi.” tiin a thuona.

²³ Râlmingei han Jisua an jêmdel suole chu a puonngai an lâka tum minlin an sema, an taka tum khat an changa. A kârcholiinчуol khom an lâka, maha sũiloï kârcholia không ani.

²⁴ Râlmingei han, “Khêr no u; tho, tumo a chang rang taruosân ei ti u.” inkhat le inkhat annin tia. Pathien lekhabua ânziek hah ahongtung adik theina rangin ha ngei hah ahong om ani:

“Anni ngei han ku puon ki dier annin sema
male ka kârcholiinчуol rangin taruo an
sâna.”

Male ma anghin râlmingei han an tho zoi ani.

²⁵ Jisua khros kôla ânding ngei chu a nû, a nû zuorpuinu, Clopas lômnu Mary, le Mary Magdalene ngei an ni. ²⁶ Jisua'n a nû le a lungkham ngâipu a ruoisi hah a kôla an inding a mua; masikin a nû kôm han, “Ama hih na nâipasal ani,” a tipea.

²⁷ Hanchu a ruoisi kôm han khom, “Amanu hih nu nû ani,” a tipea. Ma zora renga ha chu a ruoisi han hanu hah a ina om rangin a tuong zoi ani.

Jisua Thina

(Mat 27:45-56; Mk 15:33-41; Luk 23:44-49)

²⁸ Jisua'n atûn chu neinunngai murdi ânzoi suo zoi ti a rieta; male Pathien lekhabua ânziek ahong tung adik theina rangin, "Ku tui ân râl," a tia.

²⁹ Ma muna han uain thûra sip khuriâi inkhat aoma, sponge uaina an michie, hyssop khiengrol le an târra, a mûr an hong min tôna. ³⁰ Jisua'n uain thûr ha a nêk suole chu, "Ahek zoi!" a tia.

Hanchu a lu a juon kûna a rangachat zoi.

Jisua kângrâm an sun

³¹ Hanchu ma nikhuo hah Sûnrangngani ania, Juda rachamneipungeiin Sabbathnia khros lêra ruok aom tit rang hah an nuom loi sikin mi an jêmdel ngei kengei hah khiek rangin, le an ruokngei khrosngei renga musum rangin Pilat kôm phalna an ngêna, ahong tung rang Sabbathni ha aliekin ânthieng ani sikin. ³² Masikin râlmingei hah an sea, Jisua leh munkhata an jêmdel tong masapu le midang inkhatpu kengei hah an khieka. ³³ Aniatachu Jisua kôla an hongin chu athi saiin an hong mua, masikin a kengei chu khiek mak ngei. ³⁴ Râlmi inkhatin Jisua kângrâm isei leh a hong sunna, harengan thisen le tui a juong suok zoia. ³⁵ (Masikin hi neinun a mupu hin nangni khom nin iemna* rangin a misîr ani. A misîr hih adika, male chongtak ani ti khom a riet ani.) ³⁶ Pathien lekhabua, "A rungei inkhat luo khiek ni no nih." tia ânziek hah ahong tung adik theina rangin hima hah ahong om ani.

19:28 19:28: Lap 69:21; 22:15 * **19:35** 19:35: iem; ti hih miziek senkhatngeiin chu iem titna rangin tiin an dôn. **19:36** 19:36: Jók 12:46; Tel 9:12; Lap 34:20

³⁷ Pathien lekhabu mun danga, “Mingei han an sunna hah la en an tih,” a ti sa.

Jisua an phûm

(*Mat 27:57-61; Mk 15:42-47; Luk 23:50-56*)

³⁸ Masuole chu, Arimathea khuoa mi Joseph han Pilat kôm Jisua ruok hah lâk rangin a ngêna. (Joseph hah Juda rachamneipungei chi sika inrûka Jisua nûkjûipu ani.) Pilat'n ruok hah chôi thei rangin a phal pea, masikin Joseph'n a chôi a se pui zoi ani. ³⁹ Nicodemus, motona jâna Jisua kôma lei hongpu han mirimhoi myrrh le aloe ânpol kilogram sômthum dôr chôiin Joseph a jûi sa. ⁴⁰ Ha pasal inik ngei han Jisua ruok ha an chôi, Judangei inphûm ngâi balam angin mirimhoi le puoninnêm leh an tuoma. ⁴¹ Jisua an thatna muna han ruhuon inkhat aoma, ma ruhuon sêng han tute an lân phûmna ngâiloî thân thar inkhat aoma. ⁴² Judangei Sabbathni rang motona sîn ani sika le thân ha anâi sikin, mahan Jisua ruok hah an phûm zoi ani.

20

Thân akorong

(*Mat 28:1-8; Mk 16:1-8; Luk 24:1-12*)

¹ Pathienni jînga, ala jîng mumuokin, Mary Magdalene thâna a sea, thân kotbâia lung hah muluoipai saiin ava mua. ² Simon Peter le ruoisi dang Jisua'n a lungkham ngâipu, kôm han a tâna, male an kôm, “Thân renga Pumapa hah an lâk paia, male an darna riet khâi mak me,” a tia.

³ Hanchu Peter le ruoisi dang hah thâna an sea.
⁴ Anruonin an tâna, aniatachu ruoisi dang hah Peter a khêl pita thâna a tung masa ani. ⁵ An kûna male puoninnêm zuot a mua, hannirese asûnga chu lût mak. ⁶ Anûka Simon Peter a juonga male thân sûnga a lût pata. Puoninnêm zuot chu a mua ⁷ male Jisua lu tuomna puon ha chu puoninnêm zuot leh munkhatin om loiin atheia ânzuotin ava mua. ⁸ Hanchu ruoisi dang, thâna tung masapu khom hah ava lûta; a mua male a iem zoi. ⁹ (Pathien lekhabu'n thina renga lân thoinôk atih, ti hah la riet thei uol mak ngei ani.) ¹⁰ Hanchu ruoisingei hah an ina an kîr nôk zoi.

Mary magdalene kôm Jisua ânlar
(Mat 28:9-10; Mk 16:9-11)

¹¹ Mary chu chap pumin thân pêngtieng ândinga, chap chungin ân kûna, thân sûng a vênga ¹² male vântîrton inik angioia invôn Jisua ruok an min jâlna luthun tieng inkhat kethuon tieng inkhat an insung a mua. ¹³ Ha ngei han, “Nupangnu, ithomo na chapa?” tiin an rekela.

Amanu han, “Ku Pumapa an lâk paia, khonmo an darna riet khâi mu-ung!” tiin a thuon ngeia.

¹⁴ Hanchu amanu ha a hônheiin chu mahan Jisua ânding a mua; hannirese amanu ha Jisua ani tiin riet mak. ¹⁵ Jisua'n a kôm, “Nupangnu, ithomo na chapa? Tumo no rok?” tiin a rekela.

Amanu han ruhuon donsûipu mini tiin a bôka, a kôm, “Pu, ama hah na lâkin chu khonmo na dar mi ril roh, sêng ka ta, ama ka va lâk theina rangin,” amanu han a tia.

16 Jisua'n amanu kôm han, "Mary!" a tia.

Amanu han a tieng mâi a thaka, Hebrew chongin, "Rabboni!" amanu han a tia. (Maha "Minchupu" tina ani.) 17 Jisua'n amanu kôm han, "Mi mutu sôt no roh, asikchu ka Pa kôm la se nôk mu-ung. Hannirese ka lâibungngei kôm sênla, ka Pa an Pa, ka Pathien an Pathien kôm ki kîr nôk rang ani zoi tiin va ril ngei roh," a tia.

18 Masikin Mary Magdalene hah a sea, male Pumapa a mu tie le an inkaina a ril ngei hah ruoisingei ava misîr pe ngei zoi.

Jisua a Ruoisingei kôm ânlar

(Mat 28:16-20; Mk 16:14-18; Luk 24:36-49)

19 Ha Pathienni kholoia han, Juda racham-neipungei an chi sikin ruoisingei hah insûnga inkhâr kalin an intûpa. Hanchu Jisua a hong a lûa ândinga, "Nin lûa rathânngamna om rese!" a tia. 20 Mahi a ti suole chu a kutngei le a kângrâm a min mu ngeia. Pumapa an mua, ruoisingei ha râisânnân an sip zoia. 21 Avêlin Jisua'n an kôm, "Nin chunga rathânngamna om rese. Pa'n mi tîr anghan kei khomin nangni ki tîr ani," a tipe ngeia. 22 Hanchu ratha a mûtkhum ngeia male an kôm, "Ratha Inthieng man roi. 23 Mingei sietnangei khom nin ngâidam kai chu ngâidamin om an ta; nin ngâidam loi kai chu ngâidamin om no ni ngei," a tia.

Jisua le Thomas

24 Jisua a hong lâihan ruoisi sômleinik ngei lûa Thomas (Anphîr an ti) ha chu an lûa omaka.

²⁵ Masikin ruoisi dangngei han, “Pumapa kin mu zoi!” an tipea.

Thomas'n an kôm, “A kuta peret sâbenûkngai ku mu noa male a sâbenûkngai ha ku kutruol leh ki khîk noa, a kângrâma sâbenûkngai khom ko tôn nônchu iem no ning,” a tia.

²⁶ Hapta khat suole chu ruoisingei hah insûnga an intûp nôka, Thomas khom an kôm a om sa. Inkhârngai hah an kala, aniatachu Jisua a hongga, an lâia ândinga, an kôm, “Nin chungga rathânngamna om rese,” a tia. ²⁷ Hanchu Thomas kôm, “Nu kutruol leh mahin khîk inla, male ku kutngai hi en roh; hanchu ka kângrâm khom nu kut sônin pûr inla tôn roh. Iemzoiloiin om khâi nônla, male iem ta roh!” a tipea.

²⁸ Thomas'n a kôm, “Ku Pumapa le ka Pathien ni ni!” tiin a thuona.

²⁹ Jisua'n a kôm, “Mi ni mu sika ni iem mini? Mi mu loia mi iem ngei chu satvur ani bak na!” a tipea.

Hi lekhabu'n akhîn

³⁰ Jisua'n a ruoisingei mitmu chungga sininkhêl dang tamtak ngei a thoa, mangei hah hi lekhabu sûng hin miziek nimak. ³¹ Hannirese Jisua hih Messiah, Pathien Nâipasal ani ti nin iem* theina rang le ama nin iemna sika ringna nin dôn theina ranga hengei hi chu miziek ani.

21

Ruoisingei sari kôma Jisua ânlar

* **20:31** 20:31: iem; miziek senkhat ngei an dôn chu iem titna rangin.

¹ Masuole chu, Tiberias dĩa a ruoisingei kôm Jisua ân-lâr nôka. Hi anghin neinin ahongtunga.

² Simon Peter, Thomas (Ânhîr an ti) Nathanael (Galilee ram Cana mi), Zebedee nâipasalngei le Jisua ruoisi dang inik ngei anrêngin an intûpa.

³ Simon Peter'n adangngei kôm, “Nga sôr rangin se ki tih,” a tia.

Anni han a kôm, “Keini khom juong sa kin tih,” an tipea. Masikin rukuonga an se zoia, aniatachu hani jâna han chu ite man mak ngei.

⁴ Nisa ahong suokin chu Jisua tuipanga ândinga, aniatachu ruoisingei han Jisua ani ti riet mak ngeia. ⁵ Hanchu Jisua'n an kôm, “Ruothartengei, ite man mak chei mo?” tiin a rekel ngeia.

“Ite man mak me” tiin an thuona.

⁶ Ama'n an kôm, “Rukuong changtieng han nin lên ha vôr unglâ male man nin tih,” a tipe ngeia. Masikin an lên hah an vôra nga an man tam rai sikin rukuong sũaga kai nôk thei khâi mak ngeia.

⁷ Jisua'n a lungkham ngâipu ruoisi han Peter kôm, “Pumapa kêng ani ngaso!” a tipea. Peter'n Pumapa ke ani ti a rietin chu a puon a bomduopa (korongin aom ani sikin) male tuia ânchôm zoia.

⁸ Ruoisi dangngei chu rukuong leh tuirakham tieng an hongga, lêna nga sipmatin an kaisuoâ, tâng renga hah la bâk maka meter razakhat dôr ani. ⁹ Tuirakham an hong suokin chu rohol leh mei tho, le achunga nga le vâipôl alekti aom an hong mua.

¹⁰ Hanchu Jisua'n an kôm, “Atûn renga nin nga sôr senkhat hah hin hong chôi ta u,” a tipe ngeia.

¹¹ Simon Peter'n rukuonga chuongin nga lien-papa lên sipmatin tânga a kaisuoá, anrêngin razakhat sômrangnga inthum ani; madôra nga tam khom nisenla lên chu chet mak. ¹² Jisua'n an kôm, "Hong unglá, sâk roi" a tipe ngeia. Ruoisingei lâia tutên "Tumo ni ni?" ti luó rekel ngam mak ngei Pumapa ani tiin an riet minthâr sikin. ¹³ Hanchu Jisua a sea, váipól a lâka a sem pe ngeia, ma angdên han nga khom a sem pe ngei nôka.

¹⁴ Ma hah Jisua'n thina renga ânthoinôk suole a ruoisingei kôma ânlar avoithumna ani.

Jisua le Peter

¹⁵ An sâk suole chu Jisua'n Simon Peter kôm, "Simon John nâipasal, hi adangngei min lungkham nêkin mi ni lungkham uol mo?" a tia.

Ama'n a kôm, "O, Pumapa, nang ku lungkham tiin ni riet," tiin a thuona.

Jisua'n a kôm, "Ke belringei donsúi roh," a tipea. ¹⁶ Avoiniknân Jisua'n a kôm, "Simon John nâipasal, mi ni lungkham mo?" a tia.

"O, Pumapa, nang ku lungkham ti ni riet," tiin a thuona.

Jisua'n a kôm, "Ke belringei donsúi roh," a tipea. ¹⁷ Avoithumnân Jisua'n a kôm, "Simon John nâipasal, mi ni lungkham mo?" a tipea.

Jisua'n vêlthum, "Mi ni lungkham mo?" tiin a rekel sikin Peter ahong innguikhak zoia, masikin, "Pumapa neinuntin ni riet leta; nang ku lungkham ti khom ni riet!" a tia.

Jisua'n a kôm, "Ke belri donsúi roh. ¹⁸ Chongdiktak nang ki ril: na nâipang lâihan

chu nêh thoka nu nuomna titieng ne se thei ngâia; aniatachu ulien ni ni tikin chu nu kutngei mazar na ta, tûn mini nang khít pe an ta nu nuom lolina titieng nang tuong an tih,” a tipea. ¹⁹ (Hí chong hih Jisua'n a ti pena chu Pathien roiinpuina rangin Peter thi rang tie rietna ranga ani.) Hanchu Jisua'n a kôm, “Mi jûi roh!” a tipea.

Jisua le Ruosi dang

²⁰ Peter a hônheiin chu ruosi dang, Jisua'n a lungkham ngâipu, jânbu an nêk lâia Jisua tieng hôn ôna, “Pumapa, tumo nang a minsûr rang?” tia rekelpu hah a nûk a jûi a mua. ²¹ Peter'n ama hah a mûn chu Jisua kôm, “Pumapa hipa hi rêkte imo a tho rang?” tiin a rekela.

²² Jisua'n a kôm, “Ku juong nôk mâka lei ring tit rangin nuom ngân inlang imo no lo rang? Mi jûi roh!” tiin a thuona.

²³ Masikin ha ruosi hah thi no nih tiin, Jisua nûkjûingei lâia ânthang zoi. Aniatachu Jisua'n thi no nih a tina nimaka; “Ku juong nôk mâka lei ring tit rangin nuom ngân inlang imo no lo rang?” kêng a ti ani.

²⁴ Ama hih ruosi, hi neinunngai a tipu le a miziekpu khom ania; male a ti ngei khom hih adik ani tiin ei riet.

Chongkhârna

²⁵ Atûn, Jisua sintho neinun dang tamtak aoma. Mangei murdi hah miziek var rang nisenla chu,

mizieka om lekhabungei chu rammuol pumpui
khom keng rangin minhoi mu-ung.

**Pathien Lekhabu Inthieng Chongtung Thar
The New Testament in the Sakachep language of
India: first Bible translation**

copyright © 2017 The Word for the World International

Language: Sakechep (Sakachep)

Contributor: The Word for the World Southeast Asia

Pathien Lekhabu Inthieng Chongtung Thar

Sakachep New Testament

The Word For The World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 15 Apr 2023

2293c4a5-46d6-5769-ab81-b9a249d9205a